

Univerzita Karlova v Praze
Právnická fakulta

Radek Matušek

Ochrana doménových jmen

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Vít Horáček, PhD.

Katedra obchodního práva

Datum vypracování práce: 29. března 2015

Prohlášení

Prohlašuji, že předloženou diplomovou práci jsem vypracoval samostatně a že všechny použité zdroje byly řádně uvedeny. Dále prohlašuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 29. března 2015

Radek Matušek

Poděkování

Děkuji panu JUDr. Vítu Horáčkovi, PhD. za odborné vedení diplomové práce, užitečné a podnětné připomínky a účinnou pomoc při zpracování. Dále pak děkuji své rodině za podporu v průběhu celého studia.

Obsah

Obsah	4
1 Úvod.....	6
2 Základní pojmy.....	8
2.1 Internet	8
2.2 Internetové protokoly	8
3 Doménová jména a domény.....	9
3.1 Systém doménových jmen	9
3.2 Charakteristika doménových jmen.....	10
3.3 Domény nejvyšší úrovně.....	11
3.3.1 Generické domény nejvyšší úrovně.....	11
3.3.2 Nové generické domény nejvyšší úrovně	12
3.3.3 Národní domény nejvyšší úrovně	13
3.3.4 Doména eu.	13
3.3.5 Infrastrukturní domény nejvyšší úrovně.....	13
4 Organizace a orgány působící v oblasti doménových jmen.....	14
4.1 IANA.....	14
4.2 ICANN	14
4.2.1 Úloha a základní zásady činnosti.....	15
4.2.2 Orgány ICANN.....	16
4.2.3 Rejstříkové a registrační dohody	17
4.3 WIPO.....	19
4.3.1 Činnost v oblasti doménových jmen.....	19
4.4 Shrnutí.....	20
5 Doménová jména z pohledu práva.....	21
5.1 Právní povaha doménových jmen	22
5.2 Vztah doménových jmen k jiným právním institutům.....	24
5.2.1 Doménová jména a ochranné známky	25
5.2.2 Doménová jména a nekalá soutěž.....	29

5.2.3	Doménová jména a obchodní firma a název právnické osoby	33
5.3	Zhodnocení právní úpravy	35
6.	Cybersquatting a jeho podoby	36
7.	Řešení sporů o doménová jména.....	39
7.1	Řešení sporů o generická doménová jména a pravidla UDRP	39
7.1.1	Fungování UDRP.....	40
7.1.2	Hodnocení řízení UDRP	43
7.2	Nové generické domény nejvyšší úrovně	44
7.3	Rights protection mechanism.....	46
7.3.1	Legal Rights Objections (LRO).....	46
7.3.2	Trademark Clearinghouse (TMCH).....	47
7.3.3	Uniform Rapid Suspension System (URS).....	48
7.3.4	Post-Delegation Dispute Resolution Procedure (PDDRP)	50
7.4	Řešení sporů o doménová jména .eu.....	51
7.4.1	Fungování ADR.eu	53
7.5	Řešení sporů o doménová jména .cz.....	55
7.5.1	Původní úprava řešení sporů o doménová jména .cz.....	55
7.5.2	Nová úprava řešení sporů o doménová jména .cz	58
8	Možný další vývoj ochrany doménových jmen.....	61
	Závěr	62
	Seznam použité literatury	64
	Abstrakt	73
	Abstract.....	74

1 Úvod

V dnešní době informačních technologií, sehrává internet stále důležitější roli. V určitém slova smyslu můžeme říct, že internet je jakousi „online“ verzí lidské společnosti, ve kterém lidé fungují tak jako v reálném světě. S tím souvisí i množství služeb, které internet nabízí, lidé ho používají ke komunikaci, vyhledávání informací a v neposlední řadě také k obchodování, zejména v tomto ohledu hrají doménová jména svou podstatnou roli. Doménová jména v současné době slouží jako vstupní brána do nekonečného světa internetu. Mnozí uživatelé si uvědomili, jaký potenciál v sobě doménová jména skrývají a tento potenciál naplno využívají ve svůj prospěch. Podnikatelé brzy pochopili, že dobré doménové jméno je klíčem k úspěchu u jejich zákazníků, dobré doménové jméno pak můžeme přirovnat k obchodní výloze, jejímž účelem je propagace zboží a lákání zákazníků. Jiní pochopili, že může být předmětem obchodování, výnosy z prodeje doménových jmen se mohou šplhat až do milionů dolarů. Někteří však neprofitují z doménových jmen zrovna legálním způsobem a snaží se parazitovat na doménovém jménu jiného subjektu. Počet doménových jmen neustále roste, ke čtvrtému kvartálu roku 2014 bylo registrováno přes 288 milionů doménových jmen a počet registrovaných doménových jmen oproti předchozímu roku narostl o neuvěřitelných 16,9 miliónu¹.

Jedním z důvodů velkého obchodního potenciálu a zároveň určitou zvláštností doménových jmen, je jejich jedinečnost. Na světě nenajdeme dvě identické domény. Další zvláštností doménových jmen je jejich právní úprava, respektive její absence. Ve světě najdeme pár států, které doménová jména zakotvila právně. Ovšem pokud hovoříme o ochraně doménových jmen, vždy tak musíme činit s ohledem na jiné právní instituty, které lze na oblast doménových jmen vztáhnout. Mezi tyto instituty patří například ochranné známky, obchodní firmy, názvy právnických osob nebo nekalá soutěž. Celý proces registrace doménových jmen je založen na principu first come, first serve, v překladu kdo dřív přijde, ten dřív mele. Tento princip často napomáhá vzniku sporů o doménová jména mezi jejich držiteli a jinými subjekty, kterým k doménovým jménům svědčí jiná práva.

¹ Verisign inc. *Domain Name Industry Brief* [online]. 2014 [cit. 2015-02-09]. Dostupné z: http://www.verisigninc.com/en_US/innovation/dnib/index.xhtml.

V rámci této práce se budu snažit o komplexní a ucelenou úpravu doménových jmen. V úvodních kapitolách práce se zaměřím na výklad stěžejních pojmů důležitých pro danou práci a vymezím doménová jména z jejich technického a funkčního hlediska. Dále se zaměřím na fungování jednotlivých organizací a orgánů, které v oblasti doménových jmen plní nezastupitelnou úlohu a osvětlím, v čem tato úloha spočívá. V další kapitole se budu snažit o definování doménového jména z hlediska práva a jeho zařazení v právním systému. K této kapitole se vztahuje další část mé práce, která se zabývá vztahem doménových jmen a jiných právních institutů, zejména v případech jejich konfliktu, kdy nechráněná doménová jména naráží na „silnější“ právo třetí osoby. Výše jsem zmínil parazitující registrace doménových jmen, rozboru těchto praktik, označovaných jako cybersquatting, je věnována samostatná kapitola, kde rozvedu jeho jednotlivé typy a jejich možný postih. Zvláštní pozornost ve druhé polovině práce budu věnovat jednotlivým alternativním způsobům řešení sporů o doménová jména, v této části rozvedu mimo jiné i tzv. nové generické domény nejvyšší úrovně a způsoby jejich ochrany. Budu se snažit o popis jednotlivých řízení, jejich srovnání a zhodnocení. V závěru práce rozvedu způsoby řešení sporů o domény .cz.

2 Základní pojmy

2.1 Internet

Pro účely této práce a pro porozumění doménovým jménům v širším kontextu, je nutné vymezit jejich prostředí, v němž fungují a v němž se realizují. Tímto prostředím je internet. Pojmem internet se rozumí celosvětový systém propojující jednotlivé počítače a počítačové sítě. V tomto systému jednotlivé počítače mezi sebou komunikují prostřednictvím protokolů TCP (Transmission Control Protocol) a IP (Internet Protocol). TCP protokol má za úkol rozdělení informací na části a jejich přenos koncovému uživateli, kdežto IP protokol je adresa, na kterou mají být informace zaslány². Je důležité nezaměňovat internet s WWW (World Wide Web), WWW je pouze jednou ze služeb poskytovanou v rámci internetu, mezi jeho další služby řadíme například email, telefonování přes internet a další.

2.2 Internetové protokoly

Jak je výše uvedeno, komunikace mezi počítači v síti se realizuje prostřednictvím protokolů. Jedním z nich je Internet Protocol, neboli IP adresa. Každé zařízení připojené k internetu má přiřazenou svou vlastní IP adresu, která slouží jako jedinečný identifikátor daného zařízení v síti internet. V současnosti se užívají dva typy IP adres, a to IPv4 a IPv6. V rámci první z jmenovaných je IP adresou 32 bitové číslo oddělené tečkami a v rámci IPv6 je 128 bitové číslo oddělené dvojtečkami³. IPv6 je novou generací internetového protokolu, který doplňuje a v budoucnu úplně nahradí IPv4. Důvodem zavedení IPv6 je vyčerpání všech 4.3 miliard IPv4 adres, ke kterému došlo v únoru roku 2011⁴. Systém IPv6 umožní podstatně větší množství kombinací. O přidělování IP adres rozhoduje organizace IANA (The Internet Assigned Numbers

² MURRAY, Andrew. *Information technology law: the law and society*. Second edition. Oxford: Oxford University Press, 2013, 602 s. ISBN 01-996-6151-0. s. 21.

³ PELIKÁNOVÁ, Radka. *Ekonomické, právní a technické aspekty doménových jmen v globální perspektivě*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2012, 245 s. ISBN 978-80-7418-165-8. s. 61.

⁴ IPv6. *Internet Society* [online]. [cit. 2015-02-08]. Dostupné z: <http://www.internetsociety.org/what-we-do/internet-technology-matters/ipv6>.

Authority), která rozděluje číselné intervaly IP adres jednotlivým poskytovatelům internetového připojení.

3 Doménová jména a domény

3.1 Systém doménových jmen

Jak jsem již zmínil, každé zařízení připojené k internetu má svou unikátní IP adresu, která je ve své podstatě tvořena kombinací čísel. Pro běžného uživatele internetu by toto bylo jen obtížně zapamatovatelné, v důsledku toho byl vytvořen systém doménových jmen, uváděný pod zkratkou DNS (Domain Name System). Tento systém má za úkol překládat textová jména, respektive doménová jména na IP adresy a naopak, přičemž každé doménové jméno má svou unikátní IP adresu. Informace o jednotlivých doménových jménech a jím odpovídajícím IP adresám, jsou uloženy na tzv. jmenných serverech (Name Servers) DNS. Tyto servery obsahují buď přímé informace o doménových jménech nebo odkaz na další servery, které tyto informace obsahují. V praxi to funguje tak, že každý počítač má nastavený jmenný server a pokud uživatel zadá doménové jméno do řádku adresy internetového prohlížeče, počítač odešle jmennému serveru dotaz, jaká IP adresa náleží zadanému doménovému jménu. Daný server buď odpoví na dotaz přímo, nebo odkáže na jiný server v případě, že touto informací nedisponuje⁵. DNS je spojen s databází WHOIS, která obsahuje informace o držitelích a žadatelích doménových jmen.

Krokem vpřed bylo zavedení DNSSEC (Domain Name System Security Extensions). Jak z anglického názvu vyplývá, jedná se o bezpečnostní rozšíření systému doménových jmen. DNS vznikl už v 80. letech minulého století, s rozvojem internetu a informačních technologií vůbec, vznikla potřeba po větší bezpečnosti tohoto systému. Účelem DNSSEC je zabránit, aby v procesu převodu textového jména na IP adresu, nedošlo k přesměrování na podvodnou stránku⁶.

⁵CZ.NIC. *O doménách a DNS* [online]. [cit. 2015-02-09]. Dostupné z: <http://www.nic.cz/page/312/o-domenach-a-dns/>.

⁶ ICANN. *DNSSEC – What Is It and Why Is It Important?* [online]. [cit. 2015-02-09]. Dostupné z: <https://www.icann.org/resources/pages/dnssec-qa-2014-01-29-en>.

3.2 Charakteristika doménových jmen

Doménové jméno je unikátní identifikátor počítače anebo počítačové sítě na internetu, jedná se o textové vyjádření IP adresy. Z pohledu běžného uživatele se v podstatě jedná o adresu internetových stránek, například `www.seznam.cz`. Pro bližší upřesnění můžeme doménové jméno přirovnat k adrese místa bydliště fyzických osob. Tak jako každá osoba žije v určitém místě, které má svou jedinečnou adresu, tak i doménové jméno vyjadřuje jedinečné místo v síti internet. Každé doménové jméno se skládá minimálně ze dvou částí a to z jedinečného názvu a domény nejvyššího řádu, tzv. TLD (Top Level Domain), přičemž jednotlivé části jsou od sebe odděleny tečkami. Doménová jména jsou založena na hierarchickém principu. Pro ilustraci uvedu příklad s výše zmíněnou doménou `seznam.cz`, kdy při čtení ve směru zprava doleva je doménou nejvyššího (prvního) řádu „cz“; tzv. doménou druhého řádu, neboli SLD (Second Level Domain) je pak „seznam“. Pokud doménové jméno obsahuje více částí, hovoříme pak o doménách třetího, čtvrtého a dalších řádů. Toto hierarchické uspořádání vytváří doménový strom, kořen tohoto stromu obsahuje informace o všech TLD. Všechny TLD mají svůj registr SLD a všechny SLD mají zase svůj registr domén třetí úrovně a tak to postupuje dále⁷. Domény třetí, čtvrté a další úrovně už jen rozšiřují doménu druhého řádu.

Každé doménové jméno je charakterizováno svou jedinečností, nemohou existovat totožné domény druhého řádu registrované u téže domény nejvyššího řádu, ale naopak nic nebrání existenci téže SLD u více TLD. Každé doménové jméno musí splňovat určité požadavky týkající se užitých znaků a jeho délky. Například TLD.cz může obsahovat nejvýše 63 znaků, ale použity mohou být pouze znaky standardní latinky, tedy pouze znaky anglické abecedy. Tato pravidla neumožňují užití znaků národních abeced. Výjimkou jsou domény v systému IDN (Internationalized Domains Names), které mohou obsahovat další znaky, jako jsou háčky, čárky nebo čínské a arabské znaky.

⁷ CZ.NIC. *O doménách a DNS* [online]. [cit. 2015-02-09]. Dostupné z: <http://www.nic.cz/page/312/o-domenach-a-dns/>.

3.3 Domény nejvyšší úrovně

Domény nejvyšší úrovně, známé pod zkratkou TLD, jsou v hierarchickém uspořádání doménového jména na prvním a tedy nejvyšším stupni. Tyto domény jsou pouze jednou z částí doménového jména. TLD se dále rozlišují na:

- Generické domény nejvyšší úrovně
- Národní (územní) domény nejvyšší úrovně
- Infrastrukturní domény nejvyšší úrovně

3.3.1 Generické domény nejvyšší úrovně

Generické domény nejvyšší úrovně, neboli gTLD (Generic Top Level Domain), byly poprvé představeny v roce 1984 v rámci tzv. první vlny. Těmito doménami byly .com, .edu, .gov, .mil, .org, .net. a v roce 1988 k nim přibyla doména .int. Pro všechny tyto gTLD je příznačné jejich třípísmenné složení. Původně všechny jmenované domény měly být určeny pro instituce s určitým specifickým zaměřením. TLD.edu byla určena vzdělávacím institucím, TLD.com komerčním subjektům a společnostem, TLD.net společnostem poskytujícím internetové připojení, TLD.int mezinárodními organizacím a TLD.org ostatním organizacím nespádajícím pod výše popsání. Nicméně došlo k uvolnění a domény .com, .net. a .org mohou být používány bez omezení. Co se týče domén .gov a .mil, ty mohou být využívány pouze vládními orgány USA, respektive její armádou⁸.

K rozšíření stávajících sedmi domén došlo až téměř po 16 letech, kdy nejvyšší autorita v oblasti internetu a domén organizace ICANN, schválila zřízení dalších sedmi nových domén v rámci tzv. druhé vlny. Tyto domény můžeme rozdělit na sponzorované a nesponzorované. Sponzorované gTLD jsou .aero, .coop a .museum, mezi nesponzorované patří .biz, .info, .pro, .name. Pro obě tyto skupiny domén z druhé vlny je příznačné jejich účelové určení. Sponzorované gTLD mají svého sponzora, který nastavuje další pravidla pro užití dané domény vedle pravidel stanovených ICANNem (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers). Jako příklad si uvedeme

⁸ POSTEL, Jon. *Domain Name System Structure and Delegation: RFC 1591* [online]. 1994 [cit. 2015-02-11]. Dostupné z: <http://www.isi.edu/in-notes/rfc1591.txt>.

gTLD.aero, jež je rezervována pouze společností a osobám působícím v oblasti leteckého průmyslu. Jejím sponzorem je SITA (Société Internationale de Télécommunications Aéronautiques).

Ve třetí vlně mezi léty 2003 a 2004 bylo uvedeno dalších 6 gTLD, kterými jsou .asia, .cat, .jobs, .travel, .mobi, .tel. Všechny tyto domény řadíme mezi sponzorované. Zajímavostí je, že domény .asia a .cat spadají navíc do kategorie tzv. zeměpisných generických domén nejvyšší úrovně. Zeměpisné gTLD jsou spjaty s určitým územím, jazykem nebo etnikem. Doména .asia je spjata s Asií a doména .cat je spojena s Katalánskem. Jednotlivé gTLD mají na základě dohody s ICANNem svého registrátora, který dané gTLD deleguje. Více o jednotlivých registrátorech uvedu v následujících kapitolách.

3.3.2 Nové generické domény nejvyšší úrovně

V roce 1998 vznikl ICANN, nezávislá organizace, do jehož působnosti mimo jiné spadá přidělování a správa doménových jmen. ICANN se zasloužil o zavedení dalších gTLD, vedle původních, které vznikly již v roce 1984. Do roku 2012 existovalo 22 gTLD. Ale poptávka po dalších doménách se stále zvyšovala⁹ a proto byl ICANN nucen jednat. V roce 2011 se ICANN rozhodl zrušit omezení týkající se vzniku nových gTLD, do té doby pouze on rozhodoval jaké nové gTLD vzniknou a kdy. Toto rozhodnutí umožňuje společnostem a organizacím, žádat o své vlastní a unikátní domény nejvyšší úrovně, tyto domény jsou nazývány jako nové generické domény nejvyšší úrovně (new gTLD). K 30. lednu 2015 bylo delegováno už 499 nových gTLD a dá se očekávat, že toto číslo bude nadále růst¹⁰. Další důležitou skutečností, přispívající k růstu popularity nových gTLD, je zavedení již zmiňovaného IDN, který umožňuje, aby tyto nové domény obsahovaly i národní znaky. New gTLD se musí skládat z minimálně 3 znaků.

⁹ Hlavním důvodem byl přechod internetového protokolu z IPv4 na IPv6.

¹⁰ ICANN. *Program Statistics: ICANN New gTLDs* [online]. [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://newgtlds.icann.org/en/program-status/statistics>.

3.3.3 Národní domény nejvyšší úrovně

Národní domény nejvyšší úrovně, neboli ccTLD (country code Top Level Domains), jsou domény, které jsou přidělovány určitému státu, územní části státu nebo teritoria. Národní domény se skládají ze dvou písmen. Od gTLD se liší tím, že se vztahují k určitému státu a nejsou účelově určené. Ale i zde můžeme nalézt určité restrikce, některé ccTLD mohou být registrovány pouze určitému okruhu subjektů, příkladem je doména .sk, která je vyhrazena pouze slovenským společnostem a slovenským občanům. První národní domény byly registrovány už v roce 1985.

3.3.4 Doména eu.

Doménu eu. řadíme mezi národní domény nejvyšší úrovně. Mezi ccTLD má zvláštní postavení, neboť se jedná o doménu nadnárodního celku. Právním základem této domény bylo nařízení č.733/2002 o zavádění domény nejvyšší úrovně. Podle tohoto nařízení by díky TLD.eu mělo dojít k většímu zviditelnění vnitřního trhu na elektronickém virtuálním tržišti. TLD.eu by měla jasně identifikovat spojení se Společenstvím, s jeho právním rámcem a s evropským trhem. Další zvláštností domény .eu je možnost její registrace pouze podniky, jejichž sídlo, správní ústředí nebo hlavní provozovna se nachází na území Společenství, nebo organizací usazených ve Společenství, aniž by bylo dotčeno použití vnitrostátních právních předpisů, nebo fyzických osob s bydlištěm ve Společenství¹¹. Jediným orgánem příslušným k řešení sporů o doménová jména .eu, je Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky (více v kapitole 7.4).

3.3.5 Infrastrukturní domény nejvyšší úrovně

Touto doménou je pouze .arpa. Jedná se o zvláštní doménu nejvyšší úrovně, která slouží k zabezpečení infrastruktury internetu a tedy není volně registrovatelná. Byla první doménou zařazenou do systému DNS a jejím účelem byl zpětný převod IP adres na doménová jména.

¹¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 733/2002 ze dne 20. dubna 2002 o zavádění domény nejvyšší úrovně. ve smyslu ustanovení čl. 4 odst. 2 písm. b). . In: CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 2015-02-15].

4 Organizace a orgány působící v oblasti doménových jmen

4.1 IANA

Internet Assigned Numbers Authority, jak zní její celý název, vznikla už v 70. letech minulého století a až do roku 1998 byla samostatnou organizací, která nyní spadá pod ICANN. Před jejím přechodem pod ICANN byla IANA hlavní autoritou v oblasti doménových jmen. Mezi její funkce patří správa DNS serverů a domén .int a .arpa. Hlavní úlohu zastává jako orgán přidělující IP adresy. V tomto ohledu IANA přiděluje velké soubory IP adres tzv. oblastním internetovým registrátorům, neboli RIR (Regional Internet Registry). Tito oblastní internetoví registrátoři dále spravují přidělené IP adresy a dále je delegují jednotlivým poskytovatelům internetového připojení, kteří pak přidělují každému uživateli internetu jeho unikátní IP adresu. Celý tento systém můžeme přirovnat k pyramidě, kde na vrcholu stojí IANA a na nejnižším stupni jsou konkrétní uživatelé. Samotné RIR jsou nezávislé instituce, které vykonávají svou působnost pro určitou část zeměkoule a v současnosti existuje 5 těchto institucí¹².

4.2 ICANN

Internet Corporation for Assigned Names and Numbers je nezisková veřejně prospěšná společnost, která byla založena v roce 1998. Společnost sídlí v Kalifornii a podle jejího práva byla také založena. Jejím předchůdcem byla výše zmiňovaná IANA. V důsledku globálního rozšiřování internetu se jevila správa systému doménových jmen IANAou jako nedostatečná a z toho důvodu vláda USA učinila kroky, které vedly k vytvoření nové organizace. Prvním krokem bylo vydání tzv. Zelené knihy (Green paper), která navrhovala určité postupy směřující k privatizaci správy DNS, neboť IANA byla financována americkou vládou. Jedním z cílů této privatizace bylo umožnění mezinárodní účasti na správě DNS. Dále tento dokument navrhoval, aby byla správa DNS převzata neziskovou organizací. Zelená kniha byla vydána Ministerstvem obchodu

¹² Jedná se o African Network Information Centre, American Registry for Internet Numbers, Asia-Pacific Network Information Centre, Latin America and Caribbean Network Information Centre, Réseaux IP Européens Network Coordination Centre.

USA a umožňovala veřejnosti vyjadřovat se k tomuto dokumentu. Dalším krokem bylo vydání tzv. Bílé knihy (White paper), která adresovala některé připomínky veřejnosti k Zelené knize. V návaznosti na oba dokumenty, došlo k uzavření dohody mezi IANAou a Ministerstvem obchodu USA, na jejímž základě vznikla organizace ICANN¹³. Nutno dodat, že ICANN převzal správu nad IANAou na základě série smluv uzavřených s Ministerstvem obchodu USA.

4.2.1 Úloha a základní zásady činnosti

Základní úlohy a cíle jsou vyjmenovány ve stanovách společnosti, tzv. Bylaws. Podle nich je hlavním úkolem ICANNu koordinace globálního internetového systému jedinečných identifikátorů a zajištění stabilního a bezpečného fungování tohoto systému. Zvláště pak ICANN zajišťuje:

- 1) koordinaci přidělování a přiřazování jedinečných identifikátorů, kterými jsou doménová jména, IP adresy a protokolární parametry,
- 2) koordinaci činnosti a vývoje kořenového jmenného systému DNS a
- 3) koordinaci opodstatněných a vhodných pravidel rozvoje, které se vztahují k těmto technickým funkcím¹⁴.

Samotná činnost ICANNu směřuje k zachování funkční stability internetu, podpoře soutěže a konkurence, dosažení širokého zastoupení internetové veřejnosti a k tvorbě pravidel ochrany internetu¹⁵.

ICANN je založen na tzv. multi-stakeholder modelu. Tento model umožňuje účast širokého okruhu subjektů na rozhodování společnosti. Stakeholderem se rozumí zainteresovaný subjekt, který má zájem na chodu společnosti. Těmito subjekty mohou být vládní orgány, obchodní entity, vědecké instituce i jednotliví uživatelé internetu z celého světa, kteří mají často protichůdné názory a různé zájmy. Cílem tohoto modelu je najít všeobecný konsenzus při rozhodování o konkrétních opatřeních a tvorbě pravidel.

¹³ PALFREY, John G. The End of the Experiment: How ICANN's Foray into Global Internet Democracy Failed. In: *Harvard Journal of Law & Technology* [online]. Cambridge, MA, 2004 [cit. 2015-02-16]. 17. Dostupné z: <http://jolt.law.harvard.edu/articles/pdf/v17/17HarvJLTech409.pdf>.

¹⁴ ICANN. Bylaws for Internet Corporation for Assigned Names and Numbers [online]. [cit. 2015-02-16]. Dostupné z: <https://www.icann.org/resources/pages/governance/bylaws-en>.

¹⁵ ICANN. *The Memorandum of Understanding between the U.S. Department of Commerce and Internet Corporation for Assigned Names and Numbers* [online]. 1998 [cit. 2015-02-16]. Dostupné z: <https://www.icann.org/resources/unthemed-pages/icann-mou-1998-11-25-en>.

4.2.2 Orgány ICANN

Orgány a organizační struktura ICANNu jsou podrobně popsány v již zmiňovaných stanovách společnosti. ICANN má poměrně komplexní a spletitou organizační strukturu, tvořenou mnoha orgány s mezinárodním zastoupením. Jeho součástí jsou tzv. podpůrné organizace, kterými jsou:

- Adress Supporting Organization (ASO) - Organizace pro podporu adres
- Country-Code Names Supporting Organization (CCNSO) - Organizace pro podporu národních jmen kódů
- Generic Name Supporting Organization (GNSO) - Organizace pro podporu generických jmen

ASO sdružuje oblastní internetové registrátory a působí jako poradní orgán představenstva v oblastech řízení, přidělování a správy internetových stránek. CCNSO působí v oblasti národních domén nejvyšší úrovně. Do její působnosti v této oblasti spadá zejména tvorba pravidel a doporučování pravidel představenstvu. Obdobné funkce jsou vykonávány i v oblasti generických domén nejvyšší úrovně, kde působí GNSO.

Vrcholným orgánem ICANNu je Board of Directors, neboli Představenstvo. Představenstvo se skládá ze 16 členů s hlasovacím právem a ze 4 členů bez hlasovacího práva. Osm členů s hlasovacím právem je jmenováno Nominačním výborem ICANNu (Nominating Committee), dále po dvou členech jmenují jednotlivé podpůrné organizace a jednoho člena jmenuje Poradní výbor pro běžné uživatele (At-Large Advisory Committee). Posledním členem s hlasovacím právem je prezident ICANNu, volený představenstvem. V rámci Představenstva fungují výbory:

- Governmental Advisory Committee (GAC) - Vládní poradní výbor
- Security and Stability Advisory Committee (SSAC) - Poradní výbor pro bezpečnost a stabilitu
- Root Server System Advisory Committee (RSSAC) - Poradní výbor pro systém kořenového serveru
- At-Large Advisory Committee (ALAC) - Poradní výbor pro běžné uživatele

Jak jsem již uvedl, ICANN je založen na multi-stakeholder modelu, kde se na rozhodování účastní velké množství subjektů s různými zájmy a názory. Jednotlivé výbory jsou na tomto modelu založeny. V případě GAC, je tento výbor přístupný vládním orgánům, mezinárodním mezivládním organizacím a zájmovým mezinárodním organizacím¹⁶. Funkcí tohoto výboru je podávat doporučení ICANNu, v případech, kdy se jeho politika může dostat do rozporu s mezinárodním nebo vnitrostátním právem¹⁷. SSAC vystupuje jako poradní výbor v oblasti bezpečnosti a integrity internetového systému přidělování jmen a adres. RSSAC dává rady Předsednictvu v oblastech činnosti, bezpečnosti, správy a integrity systému kořenových serverů. Tento výbor se skládá ze společností, které jsou zodpovědné za provozování kořenových serverů. Posledním z jmenovaných výborů je ALAC. Účelem tohoto výboru je zastupovat zájmy uživatelů internetu.

Mezi další orgány ICANNu patří ombudsman. Úkolem ombudsmana je nestranné a nezávislé řešení sporů mezi členy ICANNu a jejími orgány. Dále také přezkoumává stížnosti členů na nespravedlivé jednání ze strany orgánů ICANNu. Ombudsmana jmenuje Představenstvo na 2 roky.

4.2.3 Rejstříkové a registrační dohody

Jak jsem již zmínil, ICANN působí jako nejvyšší autorita v oblasti doménových jmen. Nicméně to neznamena, že je pouze jediným subjektem zodpovědným za správu doménových jmen. Prostřednictvím rejstříkových a registračních dohod dochází k delegaci odpovědnosti za jednotlivé domény na další subjekty, v tomto případě můžeme hovořit o jakési decentralizaci správy doménových jmen.

První skupinou dohod jsou tzv. rejstříkové dohody, neboli Registry Agreements. Tyto dohody jsou uzavírány mezi ICANN a provozovateli rejstříků (registry operators) gTLD tak i nových gTLD. Obsahem těchto dohod jsou vzájemná práva a povinnosti. ICANN touto dohodou převádí odpovědnost za správu a řízení dané gTLD na provozovatele rejstříku. Tento provozovatel má dále povinnost vést rejstřík všech doménových jmen v rámci dané domény nejvyšší úrovně a koordinovat činnost

¹⁶ Členem tohoto výboru je například Světová organizace duševního vlastnictví.

¹⁷ GAC. *Governmental Advisory Committee* [online]. [cit. 2015-02-17]. Dostupné z: <https://gacweb.icann.org/display/gacweb/Governmental+Advisory+Committee>.

jednotlivých registrátorů. Provozovatel se zavazuje dodržovat všechna pravidla stanovená ICANNem. Těmito dohodami ICANN zajišťuje jednotnost správy jednotlivých domén na všech úrovních. U tzv. sponzorovaných gTLD vykonává funkci rejstříkového provozovatele sponzor. Dohody uzavírané mezi ICANN a sponzorem pak nazýváme jako sponzorské dohody (sponsorship agreements). Sponzor má obdobné povinnosti jako rejstříkový operátor.

Dohody týkající se ccTLD mají podobu buď standardizovaných formulářů tzv. Accountability Frameworks nebo podobu dopisů, které si strany vyměňují, tzv. Exchange of Letters¹⁸. Tyto dohody jsou uzavírány mezi ICANN a národními správci rejstříků (ccTLD manager). Národní správci rejstříků vykonávají obdobné funkce jako provozovatelé rejstříků v případě gTLD. Správcem domény .cz je zájmové sdružení právnických osob CZ.NIC¹⁹. Každá doména nejvyšší úrovně může mít pouze jednoho provozovatele rejstříku, sponzora nebo národního správce. Zajímavým případem je doména .eu. Obecně bývá tato doména řazena mezi národní domény nejvyšší úrovně, byť se jedná o doménu nadnárodního celku, sdružující 28 států. V jejím případě ale nedošlo k uzavření dohody v podobě tzv. Accountability Framework nebo Exchange of Letters jako v případech ccTLD, ale naopak k uzavření Registry Agreement. Dále v případě TLD.eu nehovoříme o správci rejstříku, ale o provozovateli rejstříku. Tímto provozovatelem je EURid, nezisková společnost se sídlem v Belgii. Všechny shora zmíněné dohody obsahují rozhodčí doložku, kdy v případě sporu týkající se dohody, se strany obrazejí na nezávislý rozhodčí orgán.

Druhým typem dohod jsou registrační dohody (Registrar Accreditation Agreements). Tyto dohody jsou uzavírány mezi ICANN a tzv. registrátorem (registrars). Registrátorem je subjekt, který umožňuje konečným uživatelům internetu (registrujícím) registraci doménového jména u určité gTLD. Každý registrátor musí být akreditovaný ICANNem, podmínkou udělení této akreditace je splnění podmínek vytyčených ICANNem. Důsledkem splnění akreditačních podmínek je uzavření registrační dohody, vymezující práva a povinnost stran. Registrátor tím získává přístup k rejstříkům doménových jmen vedených u příslušného provozovatele rejstříku. Takových registrátorů pro každou doménu může být více. Poněkud odlišný režim mají

¹⁸ PELIKÁNOVÁ 2012 op. cit., s. 129.

¹⁹ ICANN. *Accountability Framework between CZ.NIC and ICANN* [online]. 1. 11.2006 [cit. 2015-02-18]. Dostupné z: <https://www.icann.org/en/about/agreements/cctlds/cz/cz-icann-af-29nov06-en.pdf>.

registrátoři pro ccTLD. Ti neuzavírají dohody s ICANNem, ale pouze s národními správci domén.

4.3 WIPO

World Intellectual Property Organisation, neboli Světová organizace duševního vlastnictví, jak zní její český název. Je organizace, jejíž úlohou je celosvětová podpora ochrany práv duševního vlastnictví, dosahovaná skrze spolupráci mezi státy a dalšími mezinárodními organizacemi²⁰. Zakládajícím dokumentem organizace byla Úmluva o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví z roku 1967. WIPO oficiálně vzniklo v roce 1970, kdy úmluva vstoupila v účinnost. Jejím předchůdcem byly Spojené mezinárodní úřady na ochranu duševního vlastnictví, známé pod francouzskou zkratkou BIRPI (Bureaux internationaux réunis pour la protection de la propriété intellectuelle). Na základě Úmluvy byla BIRPI transformována na WIPO. Významným milníkem byl rok 1974, kdy se WIPO stalo organizací spadající pod Organizaci spojených národů. V současnosti organizace sídlí v Ženevě a sdružuje 188 států.

4.3.1 Činnost v oblasti doménových jmen

WIPO je organizací, která se zabývá ochranou duševního vlastnictví, nicméně touto činností ovlivnila i oblast doménových jmen. V této oblasti dochází k úzké spolupráci s ICANNem. Tomu nasvědčuje skutečnost, že WIPO jako jeden ze stakeholderů, je členem Vládního poradního výboru ICANNu, jehož účelem je radit jeho Předsednictvu. WIPO se zaměřuje na oblast doménových jmen zejména z hlediska zneužívání ochranných známek a v této oblasti vydala řadu doporučení. Příkladem je zpráva WIPO z roku 1999, ve kterém doporučovala vytvořit jednotná pravidla pro řešení doménových sporů, kde každý žadatel o doménové jméno by se musel podrobit těmto pravidlům. Nicméně tato pravidla by byla omezena pouze na spory z doménových jmen, registrována ve zlé víře, které porušují práva z ochranných známek²¹. Na základě této zprávy ICANN přijal UDRP (Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy), tedy

²⁰ WIPO. *Convention Establishing the World Intellectual Property Organization* [online]. [cit. 2015-02-18]. Dostupné z: http://www.wipo.int/treaties/en/text.jsp?file_id=283854.

²¹ WIPO. *The Management of Internet Names and Addresses: Intellectual Property Issues* [online]. 30. 4.1999 [cit. 2015-02-19]. Dostupné z: <http://www.wipo.int/export/sites/www/amc/en/docs/report-final1.pdf>.

tzv. Jednotné zásady pro řešení sporů týkajících se doménových jmen. Tyto zásady umožňují rychlé, nízkonákladové mimosoudní řešení sporů. Dále v souvislosti s rozvojem nových generických domén nejvyšší úrovně, WIPO ve spolupráci s ICANNem vytvořili Rights Protection Mechanism (RPM). Ve volném překladu tzv. nástroje ochrany práv. Tyto nástroje slouží držitelům ochranných známek k ochraně jejich práv jak ve fázi, kdy je teprve žádáno o přidělení nového gTLD, tak i v období po přidělení tohoto doménového jména. WIPO má také svůj rozhodčí orgán a tím je Rozhodčí a mediační centrum při Světové organizaci duševního vlastnictví (WIPO Arbitration and Mediation Center), který kromě sporů týkajících se práva duševního vlastnictví rozhoduje i spory o doménová jména podle pravidle UDRP.

4.4 Shrnutí

Je pozoruhodné, jakým vývojem internet prošel od svých vojenských a vědeckých počátků, až do dnešní podoby veřejné celosvětové komunikační sítě. Domény a doménová jména jsou nerozlučně spjata s internetem jako jeho prvky umožňující základní orientaci na síti. S jeho expanzí bylo nutné rozšířit stávající počet domén a k tomu bylo nutné vytvořit nový orgán, který by zastřešoval jejich další rozvoj. Za tímto účelem před téměř 17 lety došlo k založení ICANNu, jako nejvyššího orgánu v oblasti domén. Za dobu své existence se zasloužil v oblasti domén o mnohé. Došlo ke zvýšení bezpečnosti na internetu zavedením systému DNSSEC, byla přijata pravidla UDRP. Došlo k uspokojení poptávky po nových doménách představením projektu nových generických domén nejvyšší úrovně a v neposlední řadě se ICANN zasloužil o internacionalizaci doménových jmen zavedením IDN. Nicméně ICANN byl za dobu své existence několikrát předmětem kritiky. Nejčastěji kritizovaným faktem je skutečnost, že ICANN, ačkoliv se proklamuje za mezinárodní organizaci, funguje podle práva státu Kalifornie. Multi-stakeholder model, na kterém je založeno jeho fungování, zohledňuje názory široké internetové veřejnosti nebo se o to alespoň snaží. Faktem ale je, že vláda USA má stále značný vliv na chod společnosti. Dokladem toho je, že ICANN vykonává své funkce na základě řady smluv s Ministerstvem obchodu USA. Z toho vyvstává otázka, v čí prospěch ICANN vlastně funguje?

V roce 2011 se snesla další vlna kritiky. Představení projektu nových gTLD

vyvolalo u některých společností negativní ohlasy²². Společnosti se obávaly, že budou nuceny žádat o vlastní TLD, jenom aby ochránily své ochranné známky před spekulanty. Kritika se snášela i na výši poplatku za žádost o TLD, která činí 185 000 dolarů²³. Nutno dodat, že poplatek v případě zamítnutí žádosti se nevrací. Projekt nových gTLD tedy neměl jen pozitivní stránky. V posledních letech se stále více objevují hlasy, které vyzývají k většímu dohledu nad činností ICANNU. Určitým řešením tohoto problému by bylo převzetí dohledu nad ICANNem Organizací spojených národů. Tím by byl zajištěn větší mezinárodní dohled nad jeho rozhodnutími. Mezi podporovateli tohoto kroku patří státy jako Čína nebo Rusko. Je důležité si uvědomit, že oblast doménových jmen a internetu je už mezinárodní záležitostí, a že pouze jediný stát nemůže mít zásadní vliv na chod ICANNU. Z tohoto důvodu se mi podrobení jeho činnosti dohledu OSN, jeví jako krok správným směrem.

5 Doménová jména z pohledu práva

Předchozí kapitoly se zabývaly doménovými jmény z jejich technického hlediska. Pro účely této práce je nezbytné jejich vymezení i z hlediska právního. V současném právním řádu České republiky bychom úpravu nebo alespoň definici doménových jmen hledali marně. Ale pokud se podíváme do minulosti, najdeme právní předpis, který okrajově doménová jména zmiňoval. Tímto předpisem byl zákon č. 480/2004 Sb. o některých službách informační společnosti, známější pod názvem antispamový zákon. Ten hovořil o doménovém jméně pouze v souvislosti s definicí tzv. obchodního sdělení, ale jak jsem již naznačil, tato zmínka byla pozdější novelizací zákona vypuštěna. Výslovná právní úprava doménových jmen je i ve světě spíše výjimkou. Jednou z těchto výjimek je slovenský zákon č. 22/2004 Sb. o elektronickom obchode. V něm nalezneme pouze legální definici doménového jména²⁴. Poněkud širší úpravu doménových jmen nalezneme v americkém federálním zákoně ACPA (Anticybersquatting Consumer Protection Act). Ten vedle obecné definice doménových jmen obsahuje i ustanovení o konfliktu doménových jmen a ochranných známek.

²² Mezi společnostmi odmítající projekt nových gTLD byly například Coca-Cola, Samsung, Hewlett-Packard a další

²³ ICANN. *GTLD Applicant Guidebook: Module 1* [online]. 4. 6.2012 [cit. 2015-02-20]. Dostupné z: <http://newgtlds.icann.org/en/applicants/agb/intro-04jun12-en.pdf>.

²⁴ Slovenská republika. Zákon č. 22/2004 Sb. o elektronickom obchode, podle znění § 2 písm. d) bodu 1. se pod pojmem doménového jména rozumí „symbolická adresa v elektronickej komunikačnej sieti“.

Chybějící právní úprava doménových jmen vyvolává mezi právní veřejností debaty o jejich právní povaze. V současnosti existují 2 hlavní názorové proudy, které se podstatně liší v právním posouzení doménových jmen. Jeden názorový proud ztotožňuje doménová jména s relativními majetkovými právy, zatímco druhý je považuje za věci způsobilé být předmětem vlastnictví a tedy jako absolutní majetková práva. S jistotou můžeme říct, že úprava doménových jmen je soukromoprávní záležitostí, která není regulována veřejným právem, dokladem toho je ryze smluvní základ vztahu jak na nejnižší úrovni mezi registrujícím a registrátorem, tak i na nejvyšší úrovni mezi ICANNem a registrátorem, respektive správcem rejstříku a registrátorem v případě ccTLD.

5.1 Právní povaha doménových jmen

Jak je shora uvedeno, legální definici doménového jména bychom v českém právním řádu hledali marně. Nicméně pokud se podíváme do judikatury, zjistíme, že Nejvyšší soud České republiky dospěl k názoru, že v případě doménového jména „*jde v podstatě jen o slovní či jinak přijatelné vyjádření kódové technické identifikace počítače, příp. skupiny počítačů v síti*“²⁵. Co se týče samotné právní povahy doménových jmen, soud v témže rozsudku neuznal argumentaci, že právo k doménovému jménu je právem vlastnickým, neboť se nejedná o věc v právním slova smyslu²⁶. Soud se tedy přikláněl k názoru, že doménová jména spadají pod relativní majetková práva. Tomuto pojetí doménových jmen napovídá skutečnost, jak jsou doménová jména delegována. V předchozí kapitole jsem uvedl, že registrátoři umožňují registrujícím registrovat určité doménové jméno. Děje se tak prostřednictvím smlouvy o registraci. Jedná se tedy o závazek registrátora zaregistrovat určité doménové jméno a udržovat jeho technickou funkčnost, a závazek registrujícího platit za to poplatek²⁷. Důležitou skutečností je, že daný rozsudek byl vydán v době platnosti „starého“ občanského zákoníku (zákon č. 40/1964 Sb.)

V roce 2012 však došlo ke schválení nové kodifikace soukromého práva v

²⁵ Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 19. 4. 2012, sp. zn. 23 Cdo 3407/2010. In: CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 2015-02-24].

²⁶ Tamtéž.

²⁷ SEHNÁLEK, David. Právní povaha doménového jména. *IT právo – server o internetovém a počítačovém právu* [online]. [cit. 2015-02-24]. Dostupné z: <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=132115>.

podobě zákona č. 89/2012 Sb. Tento „nový“ občanský zákoník (NOZ) znovu rozvířil debaty o právní povaze doménových jmen, jelikož podstatně rozšířil pojem věc. Na rozdíl od předchozího občanského zákoníku, který ani neobsahoval definici věci. Tím se otevřel prostor pro možnou kvalifikaci doménového jména jako věci. Ustanovení § 489 občanského zákoníku hovoří o věci jako o všem, co je odlišné od člověka a slouží potřebě lidí. Účelem tohoto ustanovení bylo zahrnout do pojmu věc jak hmotné tak i nehmotné předměty, zákonodárce tím chtěl umožnit, aby se jako věci chápaly i předměty duševního a průmyslového vlastnictví, investiční nástroje typů futures, forwards a další²⁸. Doménové jméno bychom tedy mohli chápat jako věc nehmotnou a movitou podle ustanovení § 496 odst. 2, respektive § 498 odst. 2 občanského zákoníku²⁹. Toto chápání doménových jmen by znamenalo jejich zařazení pod věcná práva, tedy absolutní majetková práva. Což by v konečném důsledku vytvářelo možnost jejich vlastnictví. A na doménová jména by se vztahovala ustanovení části třetí občanského zákoníku. To by znamenalo, že doménové jméno bychom mohli např. prodat, zastavit, darovat a otevírala by se možnost jejich právní ochrany jako předmětu vlastnického práva.

Na druhé straně stojí názor, že NOZ nezměnil nic na faktu, že doménová jména budou nadále spojována s relativními majetkovými právy. K problematice kvalifikace doménových jmen se trefně vyjádřil člen rekodifikační komise Prof. JUDr. Ivo Telec CSc: „*tak jako by ve světě nikoho rozumně nenapadlo, aby běžné kuchařské recepty na bramboračku byly předmětem věcných práv, podobně ani u nás nikoho rozumně nenapadá, aby takovým předmětem byly znaky tvořící internetovou adresu, která souvisí s číselným označením počítače, resp. serveru*“³⁰. Osobně se přikláním k výše zmíněnému názoru, že doménová jména budou nadále předmětem relativních majetkových práv. Nemůžu souhlasit s názorem některých autorů, podle nichž registrací doménového jména vzniká vlastnické právo³¹. Registrací vzniká pouze právo dané doménové jméno používat. Běžně se setkáváme s pojmy jako např. převod doménového jména, ale nejde o převod vlastnictví, ale pouze práva používat dané doménové jméno.

²⁸Důvodová zpráva k novému občanskému zákoníku (konsolidovaná verze), 2012 [online]. [cit. 2015-02-24]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/tinymce-storage/files/Duvodova-zprava-NOZ-konsolidovana-verze.pdf>.

²⁹LAVRUSHIN, Konstantin. Doménové jméno ve světle NOZ. *Rekodifikace a praxe* [online]. 2013, roč. 1, č. 5 [cit. 25.2.2015]. Dostupné z: http://www.wk-rekodifikace.cz/images/emailing/casopisy/Rekodifikacepraxe_05_2013.pdf.

³⁰TELEC, Ivo. Občanský zákoník ve společnosti sítí. *Právní rozhledy*. 2012, roč. 20, č. 23-24 [cit. 2015-02-25]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/infocentrum/media/obcansky-zakonik-ve-spolecnosti-siti/>.

³¹srov. LAVRUSHIN, Konstantin op. cit.

Doménové jméno je v tomto smyslu chápáno jako pohledávka, kterou můžeme postoupit nebo zastavit a podle nového občanského zákoníku lze postoupit i celou smlouvu.

S podobnou právní kvalifikací se setkáváme i v jiných státech, ale jak již bylo řečeno, výslovnou právní úpravu bychom v drtivé většině z nich nenašli a tak kvalifikace doménového jména byla ponechána na judikatuře nebo právní doktríně. Například ve Velké Británii, ve známém případě Pitman, kde soud rozhodl, že držitel doménového jména nemůže podat žalobu z titulu vlastnického práva³². Odvolací soud ve Finsku rozhodl, že registrace doménového jména nezakládá žádná absolutní práva k němu, ale pouze relativní právo doménové jméno užívat po dobu trvání registrace na základě smlouvy o registraci³³. K obdobnému názoru dospěl německý Nejvyšší spolkový soud, který rozhodl, že k doménovému jménu se vztahuje pouze smluvně založené právo, které podobně jako licenční smlouva nezakládá práva absolutní, ale pouze práva relativní³⁴. Polské právo vychází z podobného chápání doménového jména, kde absolutní práva tvoří uzavřený systém, do něhož doménová jména nespádají a absolutní práva lze s doménovými jmény spojovat jen za předpokladu existence jiného práva, např. práva z ochranných známek³⁵.

Jak se k této problematice ve světle rekonstrukce soukromého práva postaví české soudy, si budeme muset počkat.

5.2 Vztah doménových jmen k jiným právním institutům

Doménová jména, jak již bylo mnohokrát zmiňováno, nemají svou vlastní právní úpravu. Nicméně na doménová jména lze vztáhnout právní úpravu jiných právních institutů a to zejména v případech, kdy dojde mezi nimi ke kolizi. Doménová jména již

³² WIPO. *International conference on intellectual property, the internet, electronic commerce and traditional knowledge* [online]. 2001 [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: http://www.wipo.int/shared/images/icon/new/e_pdf.gif.

³³ BORENIUS. Legal Alert: Helsinki Court of Appeal Rules on the Use of a Trademark in Domain Names and Google Adwords [online]. 2014 [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: <http://www.borenius.com/2014/12/15/legal-alert-helsinki-court-of-appeal-rules-on-the-use-of-a-trademark-in-domain-names-and-google-adwords/>.

³⁴ MAHLER, Tobias. A gTLD right? Conceptual challenges in the expanding internet domain namespace. *International journal of law and information technology* [online]. Oxford, UK: Oxford University Press, 13.1.2014, roč. 22, č. 1, s. 27-48 [cit. 2015-03-26]. ISSN 0967-0769. Dostupné z: <http://ijlit.oxfordjournals.org/content/22/1/27.full>.

³⁵ GALEWSKA, Ewa. *Cyber law in Poland*. Frederick, MD: Kluwer Law International, 2011, 230 s. ISBN 90-411-3624-X. s. 94.

neplní pouze technickou funkci, ale slouží i jako virtuální prostředí nebo jako další trh, ve kterém různé subjekty nabízejí a propagují své výrobky a služby, mezi těmito subjekty pak dochází k soutěži, která může vést ke kolizi. Doménová jména pak nejčastěji kolidují s ochrannými známkami, obchodní firmou, názvy právnických osob a časté je i užívání doménových jmen, které naplňuje znaky nekalé soutěže.

5.2.1 Doménová jména a ochranné známky

Co se týče samotné právní úpravy ochranných známek, tu nalezneme v zákoně č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách. Unijní úpravu pak najdeme v nařízení Rady (ES) č. 207/2009 o ochranné známce společenství. Dále je Česká republika vázaná řadou mezinárodních smluv. Mezi ty nejvýznamnější patří Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví, Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS) nebo Madridská dohoda o mezinárodním zápisu továrních nebo obchodních známek. Obecně se ochrannými známkami rozumí jakékoliv označení schopné grafického znázornění, zejména slova, včetně osobních jmen, barvy, kresby, písmena, číslice, tvar výrobku nebo jeho obal, pokud je toto označení způsobilé odlišit výrobky nebo služby jedné osoby od výrobků nebo služeb jiné osoby³⁶. Každá ochranná známka musí být zapsána v rejstříku ochranných známek, aby mohla požívat příslušné právní ochrany. V České republice je tento rejstřík veden Úřadem průmyslového vlastnictví, hovoříme pak o tzv. národních ochranných známkách. Na území České republiky požívají ochrany vedle národních ochranných známek, také ochranné známky společenství³⁷ a tzv. mezinárodní ochranné známky³⁸. Výjimkou z podmínky zapsání ochranné známky do rejstříků jsou tzv. všeobecně známé známky, těm je poskytována stejná právní ochrana, i když nejsou zapsány³⁹.

Doménová jména nejčastěji kolidují právě s ochrannými známkami. Jak jsem již zmínil, ochranné známky mohou mít, mimo jiné, podobu slov nebo osobních jmen, která jsou spjata s určitými výrobky nebo službami určité osoby. Doménová jména pak chápeme jako slovní vyjádření číselných IP adres. Z toho si můžeme dovodit poměrně

³⁶Zákon č. 441/2003 Sb., o ochranné známce, ve smyslu ustanovení § 1. In: CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 2015-02-27].

³⁷Ochranné známky zapsané v rejstříku vedeném Úřadem pro harmonizaci ve vnitřním trhu.

³⁸Ochranné známky zapsané v rejstříku vedeném Mezinárodním úřadem duševního vlastnictví.

³⁹ Ve smyslu článku 6bis Pařížské úmluvy na ochranu průmyslového vlastnictví a článku 16 Dohody o obchodních aspektech práv duševního vlastnictví.

snadnou zaměnitelnost doménových jmen a ochranných známek. Běžně dochází k situacím, kdy si osoba registruje doménové jméno, které je shodné nebo podobné s ochranným označením výrobků nebo služeb jiného subjektu. Většina z držitelů takových doménových jmen je ekonomicky motivována možností jejich následného prodeje dotčeným vlastníkům ochranných známek. Usnadňujícím faktorem v tomto případě je i jednoduchost a rychlost registrace doménového jména oproti zápisu ochranné známky. Při jejich registraci platí pravidlo *first come, first serve*, tedy v překladu „kdo dřív přijde, ten dřív mele“. Pro ilustraci se můžeme podívat na Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD.cz vydaných správcem národní domény CZ.NIC. Z nich vyplývá, že správce, respektive registrátor zjišťuje pouze, zda je dané doménové jméno volné, a nikoliv, zda porušuje práva třetích osob⁴⁰. Za případné porušení práv třetích osob nese zodpovědnost pouze registrující. Tedy aby doménové jméno bylo registrovatelné, musí být jedinečné, k odlišení od jiných doménových jmen pak postačí, aby se doménové jméno lišilo byť i v jediném znaku. Avšak taková registrace doménového jména, které je shodné nebo podobné s chráněným slovním označením, nutně neznamená automatické porušování ochranné známky.

Ochranné známky jsou založeny na principu speciality, kdy vlastníci ochranných známek mají výlučné právo užívat ochrannou známku pouze ve spojení se svými výrobky nebo službami, pro které je chráněna⁴¹. Zákon o ochranných známkách stanoví, že nikdo jiný nesmí bez souhlasu vlastníka ochranné známky, v obchodním styku užívat označení shodné s ochrannou známkou pro výrobky nebo služby, které jsou shodné s těmi, pro které je ochranná známka zapsána⁴². Zakázané je i označení, které je shodné nebo podobné s ochrannou známkou a je způsobilé vyvolat jejich záměnu na straně veřejnosti⁴³. A dále je zakázané i označení shodné s ochrannou známkou nebo jí podobné pro výrobky nebo služby, které sice nejsou podobné těm, pro které je ochranná známka zapsána, ale jedná se o ochrannou známku, která má v České republice dobré jméno, a jeho užívání by nepoctivě těžilo z rozlišovací způsobilosti nebo dobrého jména

⁴⁰ CZ.NIC. *Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD .cz* [online]. [cit. 2015-02-27]. Dostupné z: http://www.nic.cz/files/nic/doc/Pravidla_registrace_CZ_Pravidla_ADR_20150301.pdf.

⁴¹ Zákon č. 441/2003 Sb., o ochranné známce, ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1. In: CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 27. 2. 2015].

⁴² Zákon č. 441/2003 Sb., o ochranné známce, ve smyslu ustanovení § 8 odst. 2 písm. a). In: CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 2015-02-27].

⁴³ Zákon č. 441/2003 Sb., o ochranné známce, ve smyslu ustanovení § 8 odst. 2 písm. b). In: CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 2015-02-27].

ochranné známky nebo jim bylo na újmu⁴⁴. Za tato označení můžeme považovat i doménová jména. Z dikce zákona vyplývá, že aby doménové jméno porušovalo ochrannou známku, je nutná jejich zaměnitelnost. Přičemž tato zaměnitelnost se posuzuje z hledisek fonetického, vizuálního, i sémantického a dále z hlediska celkového dojmu a konečně z hlediska podobnosti výrobků a služeb, pro něž jsou označení posuzována⁴⁵. Jinými slovy, doménové jméno nelze napadnout ze známkoprávního hlediska, pokud se ke zaměnitelnosti slovního označení nepřipojí i zaměnitelnost výrobků a služeb pod nimi nabízených⁴⁶.

Další problematikou vztahu doménových jmen a ochranných známek je jejich teritoriální působnost. Ochranná známka má omezenou teritoriální působnost, vztahující se k území určitého státu, pro který byla zapsána. Výjimkou jsou již zmíněné ochranné známky společenství a mezinárodní ochranné známky⁴⁷. Doménová jména mají na druhou stranu globální rozsah. Jsou přístupná odkudkoliv a komukoliv v rámci celého světa. Z hlediska úspěšnosti uplatňování ochranné známky vůči doménovému jménu, může zmíněná teritorialita hrát významnou roli. Pokud se například do kolize dostane národní ochranná známka zapsaná v České republice a doménové jméno v rámci ccTLD.cz, pak v tomto případě, za splnění zákonných předpokladů může být ochranná známka vůči doménovému jménu uplatňována. O poněkud odlišnou situaci se může jednat v případě, že se do kolize dostane národní ochranná známka a doménové jméno v rámci určité generické TLD. V této situaci je nutno vycházet z kritéria cílových spotřebitelů, pro které je webový obsah pod daným doménovým jménem určen. Například pokud by byl obsah webových stránek cizojazyčný a zaměřen na zahraniční spotřebitele, nemuselo by být uplatnění ochranné známky úspěšné⁴⁸. V potaz by měla být brána i vůle vlastníka dotčené ochranné známky působit i za hranicemi státu svého sídla⁴⁹. Vždy ale bude nutné vycházet z okolností daného případu.

Důležitou otázkou je, čeho se může dotčený vlastník ochranné známky domáhat

⁴⁴ Zákon č. 441/2003 Sb., o ochranné známce, ve smyslu ustanovení § 8 odst. 2 písm. c). In: CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 2015-02-27].

⁴⁵ Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 7. 2008, sp. zn. 4 As 90/2006-123. In: CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 2015-02-27].

⁴⁶ Není však vyloučeno nekalosoutěžní jednání.

⁴⁷ Ochranná známka společenství se vztahuje k celému území Evropského společenství. Tzv. mezinárodní ochranné známky požívají ochrany ve smluvních státech Madridské dohody a jejího Protokolu.

⁴⁸ MALÍŠ, Petr. Ochrana doménových jmen prostřednictvím ochranné známky. *Právo IT* [online]. [cit. 2015-03-01]. Dostupné z: <http://www.pravoit.cz/article/ochrana-domenovych-jmen-prostrednictvim-ochranne-znamky>.

⁴⁹ JANSÁ, Lukáš. Konflikt domény s ochrannou známkou nebo obchodní firmou. *Právo IT* [online]. [cit. 2015-03-02]. Dostupné z: <http://www.pravoit.cz/article/konflikt-domeny-s-ochrannou-znamkou-nebo-obchodni-firmou>.

vůči držiteli doménového jména? Ve smyslu ustanovení § 4 zákona č. 221/2006 o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví, se dotčený vlastník ochranné známky může domáhat, aby se držitel doménového jména zdržel jednání, kterým porušuje nebo ohrožuje právo vlastníka ochranné známky a aby následky tohoto porušení nebo ohrožení byly odstraněny. Nejúčinnější cestou, jak předejít případnému konfliktu ochranné známky a doménového jména, je zapsat doménové jméno jako ochrannou známku, za předpokladu splnění zákonných podmínek. Dalším způsobem, jak předejít případnému konfliktu, je aby podnikatel před započítím své činnosti dopředu zaregistroval doménové jméno, které chce při své podnikatelské činnosti používat nebo popřípadě, aby si jich zaregistroval víc.

Neopomenutelným faktem je, že se role mohou obrátit a naopak ochranná známka může zasahovat do práv držitele doménového jména. Registrace doménového jména nezakládá jeho právní ochranu jako v případě zápisu ochranné známky. Což v případě konfliktu, a za splnění podmínek zaměnitelnosti, zvýhodňuje vlastníka ochranné známky. Ovšem podle ustanovení § 10 odst. 2 zákona o ochranných známkách, musí vlastník ochranné známky strpět v obchodním styku užívání shodného či podobného označení, pokud práva k tomuto označení vznikla před podáním přihlášky a užívání tohoto označení je v souladu s právem České republiky. Z ustanovení zákona tedy vyplývá, že doménové jméno registrované ještě před podáním přihlášky označení k zápisu do rejstříku vedeného u Úřadu průmyslového vlastnictví, a které je shodné nebo podobné s přihlašovaným označením, musí být strpěno ze strany vlastníka ochranné známky. Dále zákon o ochranných známkách umožňuje držitelům doménových jmen bránit se proti zápisu ochranné známky se stejným nebo podobným označením, a to formou námitek. Ochranná známka se zapisuje na základě přihlášky podané u Úřadu průmyslového vlastnictví. Pokud přihláška splňuje všechny náležitosti podle zákona, Úřad přihlášku zveřejní ve svém věstníku. Dotčený držitel doménového jména může ve lhůtě 3 měsíců od zveřejnění přihlášky podat námítka. Držitele doménového jména můžeme považovat ve smyslu ustanovení § 7 odst. 1 písm. g) zákona o ochranných známkách za uživatele nezapsaného označení nebo jiného označení užívaného v obchodním styku pro shodné nebo podobné výrobky nebo služby, které jsou shodné nebo podobné s přihlašovaným označením, pokud označení nemá místní dosah a právo k tomuto označení vzniklo před dnem podání přihlášky. Na základě podaných námitek

pak nedojde k zapsání ochranné známky. Pokud byla ochranná známka již zapsaná, může ji Úřad prohlásit za neplatnou z vlastního podnětu nebo z podnětu třetí osoby. Předpokladem této neplatnosti je její zapsání v rozporu s ustanovením § 4 zákona o ochranných známkách. Bude se hlavně jednat o případy, kdy určitý subjekt bude chtít soudní cestou prostřednictvím ochranné známky získat lukrativní doménové jméno, přičemž přihláška ochranné známky nebyla podána v dobré víře.

5.2.2 Doménová jména a nekalá soutěž

Právní úpravu nekalé soutěže nalezneme v ustanoveních § 2976 až § 2990 občanského zákoníku. Po rekodifikaci soukromého práva došlo k přesunu úpravy nekalé soutěže z obchodního zákoníku do zákoníku občanského. Generální klauzule nekalé soutěže obsažená v ustanovení § 2976 občanského zákoníku stanoví, že nekalé soutěže se dopustí ten, kdo se v hospodářském styku dostane do rozporu s dobrými mravy soutěže jednáním, které je způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo zákazníkům. Vedle generální klauzule obsahuje občanský zákoník v ustanovení § 2977 a následujících i jednotlivé speciální skutkové podstaty nekalé soutěže. Význam generální klauzule spočívá v tom, že její znaky musí být naplněny i pokud určité jednání lze podřadit pod určitou skutkovou podstatu nekalé soutěže. Ale pokud jednání nenaplnuje znaky speciální skutkové podstaty, může být toto jednání stíháno jako nekalosoutěžní, jestliže naplnuje alespoň podmínky generální klauzule⁵⁰. Poměrně široké pojetí generální klauzule poskytuje dostatečný prostor pro interpretaci a použití na situace výslovně zákonem neupravené, jakým je oblast doménových jmen. Důležitou skutečností je, že ustanovení o nekalé soutěži poskytují ochranu vedle soutěžitelů i samotným zákazníkům a v případě doménových jmen těmito zákazníky budou hlavně uživatelé internetu. Úprava nekalé soutěže je založena na objektivním principu, neboť zde chybí prvek zavinění.

Aby doménové jméno naplňovalo znaky nekalé soutěže musí být jeho registrace:

- 1) jednáním v hospodářském styku,
- 2) v rozporu s dobrými mravy soutěže a
- 3) způsobilá přivodit újmu jiným soutěžitelům či zákazníkům.

⁵⁰ ELIÁŠ, K., BEJČEK, J., HAJN, R., JEŽEK, J. a kol. *Kurs obchodního práva. Obecná část. Soutěžní právo*. 4. vydání. Praha : C. H. Beck, 2004. 609 s. ISBN 80-717-9854-1. s. 309.

Všechny tyto podmínky musí být naplněny současně. Původní úprava generální klauzule obsahovala pojmy „jednání v hospodářské soutěži nebo hospodářském styku“, současná úprava však pojem „jednání v hospodářské soutěži“ ze znění generální klauzule vypustila. Nicméně občanský zákoník s pojmem hospodářská soutěž nadále operuje v ustanoveních o zneužití a omezení soutěže. „Jednání v hospodářském styku“ je chápáno jako pojem širší, jenž už v sobě zahrnuje pojem „jednání v hospodářském styku“^{51 52}. V tomto smyslu bude původní judikatura i nadále aplikovatelná.

Zda je registrace a užívání doménového jména považováno za **jednání v hospodářském styku (hospodářské soutěži)**, se soudy zabývaly již několikrát. Obecným znakem soutěže je množství soutěžitelů střetávajících se na trhu. Soudy v tomto ohledu vykládají pojmy soutěžní vztah a soutěžitel velmi široce. *Hospodářskými soutěžiteli jsou všichni, mezi nimiž na základě objektivní povahy jejich výrobků či služeb nebo na základě vlastní aktivity dojde na trhu k hospodářskému zájmovému střetu, přičemž jako soutěžitele lze chápat i ty subjekty, mezi nimiž pro nekalost počínání jednoho z nich vlastně nikdy nedojde k přímému konkurenčnímu střetu*⁵³. Jako soutěžitelé jsou chápáni samotní držitelé doménových jmen. Jednotliví soutěžitelé se setkávají na relevantním trhu a ten musíme ve vztahu k doménovým jménům vykládat extenzivně. Doménová jména se realizují v prostředí internetu, tedy ve virtuálním prostředí, které nezná hranice. Pojem relativní trh tak dostává nový rozměr. K tomuto se váže známé rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 12.4. 2001 sp.zn. Nc 1072/2001-7 ve věci „www.paegas.cz“, kde soud dospěl k závěru, že jak žalovaný, tak žalobce jsou soutěžiteli. Přičemž v tomto případě nešlo o přímou soutěž, neboť jeden poskytoval služby v oblasti telekomunikací a druhý poskytoval služby v úplně jiné oblasti, ale oba dva se střetávali na internetu, kde nabízeli a propagovali své produkty nebo služby, byť každý z jiné oblasti. V tomto ohledu soud vymezil jako relevantní trh internet. Dalším důležitým rozhodnutím v této oblasti je rozsudek Vrchního soudu v Praze ve věci „kaufland.cz“. V tomto případě soud dospěl k závěru, že již okamžikem registrace doménového jména u registrátora, vstupuje jeho držitel do soutěžního vztahu

⁵¹ ONDREJOVÁ, Dana. Nekalá soutěž podle nového občanského zákoníku. *Obchodněprávní revue*. Praha: C.H. Beck, 2013, roč. 5, č. 7-8, s. 207-217. ISSN 1803-6554.

⁵² POSPÍŠIL, Michal. Generální klauzule nekalé soutěže. *Obchodní právo*. Prospektum, spol.s.r.o, 2011, roč. 3, č. 10, s. 2-11. ISSN 1210-8278.

⁵³ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 19. 4. 2012, sp. zn. 32 Odo 1642/2005. In: CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 2015-03-07].

se žalobcem⁵⁴. Z judikatury tedy vyplývá, že už samotnou registrací doménového jména, držitel vstupuje do hospodářské soutěže s jiným oprávněným zájemcem, který má také zájem na registraci předmětné domény, přičemž mezi těmito subjekty nemusí docházet k přímé soutěži. Internet v tomto ohledu umožňuje soutěž mezi subjekty, u kterých by v „reálném světě“ k soutěži vůbec nedošlo.

Dalším znakem generální klauzule je **jednání v rozporu s dobrými mravy soutěže**. Dobré mravy netvoří uzavřený normativní systém, slouží spíše jako etické měřítko hodnocení konkrétního chování s obecně uznávanými pravidly slušného a poctivého jednání⁵⁵. Rozpor s dobrými mravy je otázkou právní a nikoliv skutkovou, a v praxi se posuzuje vždy s ohledem na konkrétní případ⁵⁶. Obecně je za jednání v rozporu s dobrými mravy soutěže považována registrace doménových jmen, které jsou shodné nebo podobné s označeními, které jsou po právu užívány třetími osobami. Nejčastěji se jedná o případy zaměnitelnosti doménových jmen s ochrannými známkami a obchodní firmou. Jako jednání v rozporu s dobrými mravy soutěže může být chápáno i dlouhodobé držení určitého doménového jména bez jeho užívání, ale i tady bude záležet na konkrétním případě.

Třetím znakem generální klauzule nekalé soutěže je **jednání způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo zákazníkům**. Z ustanovení generální klauzule je patrné, že nekalá soutěž je deliktem ohrožujícím. K naplnění této podmínky tedy postačí pouhé ohrožení, tedy možnost přivodit újmu soutěžitelům, respektive zákazníkům. Samotná újma, pak spočívá například již v samotné registraci doménového jména, kde je zabráněno jinému v jeho užívání v hospodářském styku nebo ke klamání zákazníků, které může ve výsledku způsobit např. odliv zákazníků.

Samotná doménová jména mohou vedle generální klauzule nekalé soutěže naplňovat i některé speciální skutkové podstaty nekalé soutěže. U doménových jmen nejčastěji přichází v úvahu:

1. Klamavé označování zboží a služeb
2. Vyvolání nebezpečí záměny
3. Parazitování na pověsti závodu, výrobku či služeb jiného soutěžitele

⁵⁴ Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 25.4.2007, sp. zn. 32 Cm 55/2005-105.

⁵⁵ ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol. *Obchodní zákoník. Komentář*. 13. vydání. Praha : C. H. Beck, 2010, 1469 s. ISBN 978-807-4003-547. s. 172.

⁵⁶ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 14. 3. 2006, sp. zn. 32 Odo 1230/2005. In: CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 2015-03-07].

4. Zlehčování

O **klamavé označení zboží nebo služeb** ve smyslu ustanovení § 2978 občanského zákoníku se bude jednat tehdy, pokud dané doménové jméno je chápáno jako označení zboží a služeb, které je schopno vyvolat v hospodářském styku mylnou domněnku, že jím označené zboží nebo služby pocházejí od určitého výrobce, nebo že pocházejí z určité oblasti, anebo že vykazují zvláštní charakteristický znak nebo jakost. A je nerozhodné, jakým způsobem ke klamavému označení došlo, a zda přímo nebo nepřímo. V případě doménových jmen bude k takovému klamavému označení docházet na internetu. Předpokladem naplnění této skutkové podstaty je, aby pod daným doménovým jménem fungovala webová prezentace, samotná registrace v tomto případě nestačí. Doménové jméno je pak považováno jako „označení“ a jeho webová prezentace jako samotné „zboží a služby“⁵⁷.

Další speciální skutkovou podstatou nekalé soutěže je případ, kdy doménové jméno obsahuje název osoby nebo zvláštního označení závodu užívaného již po právu jiným soutěžitelem a **vyvolá tím nebezpečí záměny**⁵⁸. Nebezpečí vyvolání záměny, může vyvolat také doménové jméno obsahující zvláštní označení závodu nebo výrobku, které v zákaznických kruzích platí pro určitý závod za příznačné⁵⁹. Typicky se bude jednat o situace, kdy znění doménového jména se liší v jediném znaku od zvláštního označení závodu nebo výrobku.

Jako **parazitování na pověsti**, ve smyslu ustanovení § 2982 občanského zákoníku, se v prostředí doménových jmen rozumí zneužití pověsti závodu, výrobku nebo služby jiného soutěžitele, umožňující získat prospěch pro výsledky svého nebo cizího podnikání, jehož by držitel doménového jména jinak nedosáhl. Parazitování na pověsti je založeno na subjektivním principu a k naplnění této skutkové podstaty je nutné zkoumat zavinění, zpravidla se bude vyžadovat úmysl.

Pokud se jedná o skutkovou podstatu **zlehčování**, tak její naplňování v oblasti doménových jmen je méně časté. Zákon zlehčování definuje jako jednání, kdy soutěžitel uvede nebo rozšiřuje nepravdivý údaj o poměrech, výkonech nebo výrobku

⁵⁷ POLČÁK, Radim. Domény a právo proti nekalé soutěži (3). *IT právo – server o internetovém a počítačovém právu* [online]. [cit. 2015-03-09]. Dostupné z: <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=118490>.

⁵⁸ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. ve smyslu ustanovení § 2981 odst. 1. In: CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 2015-03-09].

⁵⁹ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. ve smyslu ustanovení § 2981 odst. 2. In: CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 2015-03-09].

jiného soutěžitele, který je způsobilý přivodit soutěžiteli újmu⁶⁰. Zároveň se může jednat i o pravdivý údaj, pokud ten způsobilý přivodit soutěžiteli újmu⁶¹. Pokud pod určitým doménovým jménem funguje webová prezentace, která obsahuje údaje ať už pravdivé nebo nepravdivé o výrobcích, poměrech nebo výkonech jiného soutěžitele a jsou způsobilé přivodit mu újmu, není pochyb o tom, že se bude jednat o zlehčování. Jako poněkud problematičtější se bude jevit situace, kdy pouze samotné znění (kmen) doménového jména bude obsahovat „zlehčující“ údaj. Například, kdy určité doménové jméno bude parodovat nebo zesměšňovat výrobek, výkony nebo poměry jiného subjektu. Zda se takové jednání bude považovat za zlehčování, bude záležet na konkrétním případě.

Výše jsem uvedl čtyři nejčastější formy nekalé soutěže vyvstávající z doménových jmen. Určité jednání však může naplnit i více skutkových podstat nekalé soutěže. Nesmíme však opomenout fakt, že podmínkou jejich naplnění je i naplnění znaků generální klauzule. Obecně můžeme říct, že úprava nekalé soutěže je jakýmsi doplňkovým institutem k průmyslovým právům a právům na označení. Aplikace těchto práv je spojena s řadou omezení, na rozdíl od práva nekalé soutěže⁶². Avšak stejně jako v případě ochranných známek, tak i v oblasti nekalé soutěže se setkáváme s problémem teritoriality.

Co se týče samotné ochrany před nekalou soutěží, tak zákon poskytuje ochranu osobám, jejichž práva byla nekalou soutěží dotčena nebo ohrožena. Taková osoba se může vůči rušiteli domáhat, aby se nekalé soutěže zdržel nebo aby odstranil závadný stav. Dále může požadovat přiměřené zadostiučnění, vydání bezdůvodného obohacení a náhradu škody⁶³.

5.2.3 Doménová jména a obchodní firma a název právnické osoby

Právní úpravu obchodní firmy nalezneme v občanském zákoníku v ustanoveních § 423 až § 428. Obchodní firmou se podle zákona rozumí jméno, pod kterým je podnikatel

⁶⁰ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. ve smyslu ustanovení § 2984 odst. 1. In: CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 2015-03-09].

⁶¹ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. ve smyslu ustanovení § 2984 odst. 2. In: CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 2015-03-09].

⁶² PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. *Právní aspekty doménových jmen*. Praha : Linde Praha a.s., 2000. ISBN 80-7201-245-2. s. 160

⁶³ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. ve smyslu ustanovení § 2988 odst. 2. In: CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 2015-03-09].

zapsán do obchodního rejstříku a pod kterým vystupuje v hospodářském styku, přičemž podnikatel nesmí mít víc obchodních firem. Zásahem do práv k obchodní firmě může být registrace doménového jména ve znění stejném nebo podobném jako je obchodní firma určitého subjektu a znemožnění tomuto subjektu se pod danou obchodní firmou prezentovat na internetu. Nezákonost takového zásahu se bude posuzovat případ od případu, bude se zkoumat důvod užívání dané domény a zda držitelé svědčí nějaké „silné“ právo (např. ochranná známka, obchodní firma) k předmětné doméně. Pokud dojde ke střetu dvou obchodních firem, právo svědčí tomu, kdo ji použil jako první. Osoba, která byla dotčena na svých právech k obchodní firmě, má stejná práva jako při ochraně před nekalou soutěží⁶⁴. Takový zásah do práv k obchodní firmě bude naplňovat i některé znaky nekalé soutěže, zpravidla se bude jednat o výše zmíněné klamavé označování zboží a služeb, vyvolání nebezpečí záměny nebo parazitování na pověsti. Odlišná situace nastane, pokud dojde ke kolizi „staršího“ registrovaného doménového jména a „mladší“ obchodní firmy. V tomto případě se nemusí vždy jednat o neoprávněný zásah do práv k obchodní firmě, držitel doménového jména by v této situaci mohl namítat nekalosoutěžní jednání ze strany držitele obchodní firmy a domáhat se ochrany podle ustanovení o nekalé soutěži.

Název právnické osoby je upraven v ustanoveních § 132 až § 136 občanského zákoníku. Podle zákona je jméno právnické osoby její název, tento název musí odlišit právnickou osobu od jiné osoby a obsahovat označení její právní formy⁶⁵. Jako v případě obchodní firmy se bude nejčastěji jednat o případ, kdy doménové jméno je shodné nebo podobné s názvem právnické osoby, a i tady zpravidla navíc dojde k naplnění znaků nekalé soutěže. K tomuto se vztahuje rozsudek Městského soudu v Praze ve věci domény ministerstvozdravotnictvi.cz⁶⁶. Předmětem sporu bylo doménové jméno ministerstvozdravotnictvi.cz, stranami sporu bylo Ministerstvo zdravotnictví jako žalobce a držitel předmětného doménového jména jakožto žalovaný. Žalovaný pod předmětným doménovým jménem vedl soukromý registr dlužníků. Stránky pod doménovým jménem měly vzbudit v uživatelích internetu domněnku, že se jedná o oficiální stránku státního orgánu, to bylo navíc umocněno skutečností, že na předmětné

⁶⁴ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. ve smyslu ustanovení § 423 odst. 2. In: CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 2015-03-09].

⁶⁵ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. ve smyslu ustanovení § 132 odst. 1 a odst. 2. In: CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 2015-03-09].

⁶⁶ Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 11. 2012, sp. zn. 10 Cm 35/2010. In: CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 2015-03-10].

stránce byly umístěny fotografie sídla žalobce a jeho kontaktní údaje. Žalovanému nesvědčila ani dobrá víra, jelikož držitelem předmětné domény byla zahraniční společnost a stránky byly vedené v češtině a tedy zaměřené na české uživatele internetu. Soud na základě těchto skutečností dospěl k závěru, že dotyčné doménové jméno bylo užíváno neoprávněně se záměrem parazitovat na pověsti a jménu žalobce a vzbudit v uživateli internetu falešný dojem, že zmíněný registr dlužníků je provozován Ministerstvem zdravotnictví.

Ve smyslu ustanovení § 135 odst. 1 občanského zákoníku, se dotčená právnická osoba může domáhat, aby bylo od neoprávněného zásahu do jejího názvu upuštěno nebo aby byl odstraněn jeho následek. Není vyloučena ani aplikace ustanovení o ochraně proti nekalé soutěži.

Nejlepším způsobem, jak předejít případnému konfliktu doménového jména s obchodní firmou nebo názvem právnické osoby, je prevence. Obdobně jako v případě ochranných známek, je doporučováno držitelům obchodních firem před samotným započítím činnosti zaregistrovat si doménové jméno ve znění obchodní firmy, nebo si jich zaregistrovat více u různých domén nejvyšší úrovně, totéž platí i pro právnické osoby a jejich názvy. Pokud držitel dané doménové jméno využívá k podnikatelské činnosti, lze doporučit zapsání obchodní firmy ve znění doménového jména.

5.3 Zhodnocení právní úpravy

Jak jsem na začátku této kapitoly uvedl, právní úpravu doménových jmen bychom ve většině státech světa hledali marně. Nabízí se tedy otázka, zda by si doménová jména zasloužila svou speciální zákonnou úpravu. Osobně si myslím, že zvláštní právní úpravu nepotřebují. V této kapitole jsem rozvedl vztah doménových jmen s jinými právními instituty a právě pomocí těchto institutů lze řešit většinu právních otázek, týkajících se doménových jmen. Prostřednictvím ochranných známek lze nejúčinněji chránit doménová jména. Nezastupitelnou roli ovšem hraje právní úprava nekalé soutěže, jejíž ustanovení poskytují doménovým jménům komplexní ochranu a vhodně doplňují známkoprávní ochranu. Zejména pak generální klauzule nekalé soutěže, jak jsem zmiňoval, umožňuje širokou aplikovatelnost na oblast neustále se rozvíjejících doménových jmen, tomu nasvědčuje i bohatá soudní a rozhodčí judikatura.

6. Cybersquatting a jeho podoby

S rozvojem internetu a informační společnosti, doménová jména již neplní pouze funkci jmenné adresy počítače v síti, ale stala se i předmětem velmi lukrativního podnikání. Například v roce 2009 bylo doménové jméno insure.com prodáno za neuvěřitelných 16 miliónů dolarů⁶⁷. Doménová jména v tomto ohledu však neslouží pouze k obchodování, ale jsou využívána řadou společností k prezentaci své firmy, výrobků nebo služeb na internetu. V dnešní době je prezentace společnosti na internetu naprostou nezbytností a „dobré“ doménové jméno je jednou ze záruk úspěchu společnosti v síti. Prostředí doménových jmen a internetu vůbec láká různé osoby, které hledají snadnou cestu k výdělku, v tomto případě pak nejčastěji hovoříme o tzv. doménovém spekulantství, neboli cybersquattingu.

Tento příznačný název pro doménové spekulantství je spojením dvou slov a to slova „cyber“, tedy kybernetický a slova „squatter“, tedy osoby, která obsazuje opuštěné budovy. Obecně je cybersquatting chápán v užším slova smyslu a v širším slova smyslu. **Cybersquatting v širším slova smyslu**, je chápán jako jakákoliv forma spekulativní registrace a doménového jména. Tímto pojmem je označováno více typů doménového spekulantství. Za **cybersquatting v užším slova smyslu** je považována registrace doménového jména ve znění stejném nebo podobném s ochrannou známkou nebo obchodní firmou jiné osoby, za účelem jeho prodeje majiteli dotčené ochranné známky nebo držiteli obchodní firmy⁶⁸. Cílem spekulanta nemusí být jen prodej předmětného doménového jména, ale i snaha nalákat uživatele internetu na své stránky tím, že se vydává za někoho jiného. Například podle článku 4 pravidel UDRP se jedná o cybersquatting, pokud registrace doménového jména současně naplňuje znaky, kterými jsou shodnost nebo podobnost doménového jména s ochrannou známkou nebo označením služeb jiného subjektu, dále držiteli dotčeného doménového jména nesvědčí žádné právo nebo oprávněný zájem ve vztahu k doménovému jménu a doménové jméno bylo registrováno ve zlé víře⁶⁹. Jak jsem již zmínil, cybersquatting má více forem.

⁶⁷ SCOTT, Damien. *The 20 Most Expensive Domain Names Ever Sold*. Complex [online]. 13.2.2013 [cit. 2015-03-11]. Dostupné z: <http://www.complex.com/pop-culture/2013/02/the-most-expensive-domain-names-ever-sold/>.

⁶⁸ SCHWABACH, Aaron. *Internet and the Law Technology, Society, and Compromises*, Second Edition. 2nd ed. Santa Barbara: ABC-CLIO, 2014. 352 s. ISBN 16-106-9350-7. s.58.

⁶⁹ ICANN. *Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy* [online]. 1999 [cit. 2015-03-11]. Dostupné z: https://www.icann.org/resources/pages/policy-2012-02-25-en?routing_type=path.

Jednou z forem cybersquattingu je **typosquatting**, jehož podstata spočívá v registraci zaměnitelného doménového jména, kde jeho držitel spoléhá na překlepy uživatelů internetu⁷⁰. V tomto případě si spekulant zaregistruje doménové jméno, které je podobné s jiným doménovým jménem. Typosquatter zde spoléhá, že uživatelé internetu při zadávání cílové stránky udělají chybu (překlep) a ocitnou se na stránkách spekulanta. Squatter při registraci zaměnitelného doménového jména vychází např. z rozvržení klávesnice na počítači nebo volí takové znění doménového jména, které je foneticky zaměnitelné. Příkladem z praxe je např. doménové jméno facebook.com a její spekulativní alternativy v podobě fagebook.com nebo facewbook.com. Zajímavým zneužívajícím jednáním, které vychází z principů typosquattingu je tzv. **e-mail squatting**. Ten vychází ze zaměnitelnosti e-mailových adres. Spekulant zde opět spoléhá na to, že se osoba při zadávání e-mailové adresy splete, a že informace budou zaslány na zaměnitelný e-mail spekulanta.

Další formou spekulativní registrace je tzv. **blokační registrace**. Takto je označována forma cybersquattingu, jejímž principem je obsazení a zablokování doménového jména⁷¹. Squatter v tomto případě registruje doménové jméno za účelem vyloučení z užívání daného doménového jména jinými subjekty, přičemž držitel toto doménové jméno sám nevyužívá. Cílem tohoto jednání je prodej zablokovaného doménového jména jinému zájemci za vysokou částku.

Registrace doménových jmen spočívá na principu *first come first serve*. Tento princip hojně využívají doménoví spekulanti, nejlepším příkladem toho je **tzv. předběžný cybersquatting**. Jeho jednání spočívá v registraci doménového jména v souvislosti s určitou událostí, kterou spekulant očekává. Squatter spoléhá, že jím registrované doménové jméno se v budoucnu stane žádané. Známý je například případ doménových jmen v souvislosti s olympijskými hrami v roce 2016, kde si spekulant už v roce 2004 dopředu zaregistroval velké množství doménových jmen podle kandidujících měst na pořadatelství her⁷².

⁷⁰ JANSÁ, Lukáš. Cybersquatting a jeho podoby. *Právo IT* [online]. 2008 [cit. 2015-03-11]. Dostupné z: <http://www.pravoit.cz/article/cybersquatting-a-jeho-podoby>.

⁷¹ POLČÁK, Radim. Nekalosoutěžní agrese na internetu. *Právní rozhledy*. Praha : C.H.Beck, ISSN 1210-6410, 2005, 13,13, od s. 473-477.

⁷² BUITRAGO, Katie. *Chicago 2016: Who Owns the Conversation?*; Reader [online]. 2008 [cit. 2015-03-11]. Dostupné z <http://www.chicagoreader.com/chicago/chicago-2016-who-owns-the-conversation/Content?oid=1106058>.

Zvláštním druhem doménové spekulace je tzv. **reverse domain name hijacking**, známý taky jako reverse cybersquatting. Jedná se postup, kde nejčastěji vlastník ochranné známky se chce ve zlé víře, soudními prostředky zmocnit doménového jména ve stejném znění jako jeho ochranná známka. Tedy určitá osoba si nechá zapsat ochrannou známku ve znění doménového jména a poté se domáhá známkoprávní ochrany vůči držiteli předmětného doménového jména v úmyslu zmocnit se ji.

O tom, že vynalézavost internetových spekulantů nezná mezí svědčí praktika zvaná **domain tasting**. V doslovném překladu jako „ochutnávka domén“. Tady spekulant využívá prvních pět dnů registrace doménového jména, nazvané jako *add grace period*. Během těchto pěti dnů lze registrované doménové jméno „vrátit“ bez nutnosti zaplatit poplatek za registraci, účelem tohoto období bylo umožnit držitelům vrátit doménové jméno v případě, že si ho registrovali omylem. Internetoví spekulanti využívali těchto prvních pět dnů k tomu, aby si registrovali velké množství doménových jmen a „ochutnali“ tak, které z nich jsou nejvýnosnější. Doménová jména, které se projevila jako nejvýnosnější si spekulanti ponechali a zbytek „vrátili“ bez poplatků. Samotná výnosnost se projevuje v množství návštěv doménového jména uživateli internetu, čím více návštěvníků, tím větší je výnos z reklamy umístěné na dané stránce. V současnosti došlo k výraznému poklesu této praktiky v důsledku zavedení nové politiky ICANNu, ta spočívá v zavedení dalšího poplatku v závislosti na počtu „vrácených“ domén určitým subjektem⁷³. Další obdobnou praktiku využívající *add grace period* je **domain kiting**. Spekulant, zde využívá těchto pět dní k tomu aby nemusel za registraci doménového jména platit vůbec. Tato praktika spočívá v registraci doménového jména a v poslední, tedy pátý den lhůty, spekulant zruší registraci a vzápětí ji zase obnoví. Tento systém tedy umožňuje bezplatné užívání doménového jména⁷⁴. Nicméně i u této praktiky došlo k výraznému poklesu jejího použití v souvislosti s výše zmíněnou politikou ICANNu.

Mnou zmíněné formy cybersquattingu jsou nejčastějšími formami nekalého jednání v oblasti doménových jmen. Doménoví spekulanti však stále nalézají nové

⁷³ ICANN. *The End of Domain Tasting* [online]. [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: <https://www.icann.org/news/announcement-2009-08-12-en>.

⁷⁴ VALENT, Štefan. Generické doménové mená a doménové spory. *Revue pro právo a technologie*. Brno: Masarykova univerzita, 2011, roč. 2, č. 3, s. 90-120. ISSN 1804-5383. Dostupné z: <http://revue.law.muni.cz/dokumenty/12793>.

způsoby, jak zneužívat doménová jména ve svůj prospěch. V právním řádu České republiky nenajdeme samostatnou úpravu cybersquattingu. Nicméně na tuto oblast lze vztáhnout právní úpravu jiných institutů, jako například institut ochranných známek, obchodní firmy, názvu právnické osoby, práv k výsledkům tvůrčí činnosti nebo v neposlední řadě institut nekalé soutěže (viz. předchozí kapitola).

7. Řešení sporů o doménová jména

Celý systém doménových jmen je poměrně komplexní a rozsáhlou záležitostí, kde často kolidují různá práva vztahující se k různým právním institutům. Tato komplexnost a rozsáhlost doménových jmen se pak odráží i ve způsobech řešení sporů, kde často běžné soudní prostředky nestačí a je nutné přicházet s novými způsoby řešení těchto sporů. Stejně důležitá je i prevence a hledání způsobů, jak samotným sporům předcházet. Nejčastěji voleným způsobem řešení sporů o doménová jména jsou různé variace alternativních řešení sporů, tzv. alternative dispute resolution, zkráceně ADR. V oblasti doménových jmen se setkáváme s různými typy ADR řízení v závislosti na druhu sporné domény.

7.1 Řešení sporů o generická doménová jména a pravidla UDRP

S rozvojem internetu a rostoucím počtem sporů bylo nutné přijít se způsobem, jak tyto spory řešit. V roce 1999 byly ICANNem na základě doporučení WIPO přijata pravidla pro řešení sporů o generická doménová jména, tzv. Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy⁷⁵ (UDRP), v překladu Jednotné zásady pro řešení sporů týkajících se doménových jmen. UDRP je tvořeno dvěma dokumenty, samotným UDRP jakožto hmotněprávní úpravou a procesní úpravou v podobě RUDRP⁷⁶ (Rules for Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy), v překladu jako Pravidla pro jednotné zásady řešení sporů o doménová jména. Tato pravidla se vztahují na všechny spory o generická doménová jména a na spory o ty ccTLD, které k těmto pravidlům dobrovolně přistoupily. Podle těchto pravidel jsou oprávněni rozhodovat spory pouze ICANNem

⁷⁵ ICANN. *Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy (UDRP)* [online]. 1999 [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: https://www.icann.org/resources/pages/policy-2012-02-25-en?routing_type=path.

⁷⁶ ICANN. *Rules for Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy (RUDRP)* [online]. 1999 [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: <https://www.icann.org/resources/pages/rules-be-2012-02-25-en>.

schválená rozhodovací centra pro řešení doménových sporů tzv. Dispute Resolution Service Providers. Mezi tyto patří Asian Domain Name Dispute Resolution Centre, National Arbitration Forum, Rozhodčí a mediační centrum při WIPO a Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky⁷⁷. Všechna tyto centra postupují při řešení sporů vedle UDRP a RUDRP také podle vlastních doplňkových pravidel, tzv. supplemental rules, která musí být v souladu s UDRP.

7.1.1 Fungování UDRP

UDRP vytváří právní rámec pro řešení sporů mezi držitelem doménového jména a majitelem ochranné známky nebo označení služeb, který je registrací a užíváním daného doménového jména dotčen. Aplikovatelnost těchto pravidel zajišťuje samotný ICANN, podmínkou získání jeho akreditace k plnění funkce registrátora, je podřízení se pravidlům UDRP, tedy všichni ICANNem akreditovaní registrátoři se musí řídit těmito pravidly. V důsledku toho osoba, která si zaregistruje doménové jméno u registrátora, tím vyjadřuje souhlas s použitím pravidel UDRP pro případné spory.

Co se týče samotného sporu, ten je zahájen podáním stížnosti. Zvláštností procesu UDRP je, že zde chybí místní příslušnost a stížnost lze tedy podat ke kterémukoliv z výše jmenovaných center pro řešení doménových sporů, přičemž stížnost je podávána v elektronické podobě. Osobou příslušnou k podání stížnosti je dotčený majitel ochranné známky nebo označení služeb. V stížnosti musí být uvedeny kontaktní informace, jakým způsobem bude komunikováno s rozhodovacím centrem, zda bude spor rozhodován jedním nebo třemi rozhodci, nezbytné je uvést jméno odpůrce a informace o něm, dále informace o předmětném doménovém jménu a název registrátora, u kterého bylo doménové jméno registrováno. Nezbytnou součástí stížnosti je specifikování dané ochranné známky nebo označení služeb, které byly užíváním doménového jména dotčeny, hlavně jaké služby a výrobky jsou s danou ochrannou

⁷⁷ ICANN. *List of Approved Dispute Resolution Service Providers* [online].[cit. 2015-03-12]. Dostupné z: <https://www.icann.org/resources/pages/providers-6d-2012-02-25-en>.

známkou spojeny⁷⁸. Předpokladem úspěchu stěžovatele ve věci je prokázání, ve smyslu článku 4 písmena a) UDRP, uvedených skutečností:

- 1) shodnost nebo podobnost doménového jména s ochrannou známkou nebo označením služeb jiného subjektu,
- 2) držiteli dotčeného doménového jména nesvědčí žádné právo nebo oprávněný zájem ve vztahu k doménovému jménu a
- 3) doménové jméno bylo registrováno a je užíváno ve zlé víře

Předpokládá se kumulativní naplnění všech uvedených podmínek. Odpůrci oproti stěžovateli stačí prokázat, že mu svědčí právo nebo jiný oprávněný zájem ve vztahu k doménovému jménu. Pravidla UDRP v tomto ohledu předvídají následující skutečnosti:

- i. držitel doménového jména před podáním stížnosti používal nebo se prokazatelně chystal používat doménové jméno nebo korespondující doménové jméno k nabízení zboží nebo služeb v dobré víře,
- ii. držitel je pod daným doménovým jménem obecně znám, i když mu nesvědčí žádná ochranná známka nebo
- iii. držitel využívá doménové jméno k legitimním nekomerčním účelům, bez úmyslu získat komerční prospěch matením spotřebitele nebo poškozováním ochranné známky či označení služeb.

Jako nejvíce problematické se pro stěžovatele jeví prokázání zlé víry. Z UDRP plyne, že zlá víra musí být přítomná, jak během registrace, tak i během samotného užívání doménového jména. V článku 4 písmene b) UDRP najdeme demonstrativní výčet jednání, které je považováno za jednání ve zlé víře. Příkladem takového jednání může být:

- i. registrace doménového jména za účelem jeho prodeje, pronájmu nebo jiného převodu majiteli ochranné známky nebo označení služeb, či jeho konkurentovi za obnos převyšující náklady vztahující se k předmětnému doménovému jménu,
- ii. registrace doménového jména za účelem zabránění jeho registraci majitelem ochranné známky nebo označení služeb,

⁷⁸ Podle článku 3 písm. b) RUDRP.

- iii. registrace doménového jména za účelem narušení obchodní činnosti svého konkurenta a
- iv. užívání zaměnitelného doménového jména v úmyslu přilákat internetové uživatele za účelem dosažení obchodního zisku.

UDRP se vztahuje pouze na spory podle článku 4 písmene a), v zásadě můžeme říct, že UDRP se snaží primárně postihovat jednání obecně označované jako cybersquatting. V některých případech se rozhodci uchylují k poměrně extenzivnímu výkladu těchto pravidel. To je patrné na často citovaném rozhodnutí ve věci *Telstra Corporation Limited v. Nuclear Marshmallows*. Rozhodci v tomto případě dospěli k závěru, že i pasivní držení doménového jména bez jeho aktivního využívání lze charakterizovat jako užívání doménového jména ve zlé víře⁷⁹. Jednat ve zlé víře však může i samotný žalobce, a to v případech tzv. reverse domain hijackingu. Samotná pravidla definují reverse domain hijacking jako užití pravidel ve zlé víře, v úmyslu odejmout doménové jméno jejímu držiteli⁸⁰. Pravidla UDRP nepřipouští žádný postih reverse domain hijackingu, rozhodci se ve svém rozhodnutí omezí pouze na konstatování, že žalobce je „vinný“ z reverse domain hijackingu⁸¹.

Podle článku 11 RUDRP je proces rozhodování sporu veden v jazyce, ve kterém byla uzavřena registrační dohoda, pokud se strany nedohodnou jinak nebo rozhodci vzhledem k okolnostem nerozhodnou jinak. V rámci UDRP může být rozhodnuto pouze o zrušení registrace doménového jména nebo o jeho převodu na stěžovatele⁸². O jiných nárocích v rámci UDRP nemůže být rozhodnuto. Samotné UDRP řízení nezakládá překážku res iudicata ani překážku litispendence. Tedy nic nebrání tomu, aby se strany obrátily na soud s jinými nároky, jako je např. náhrada škody. UDRP řízení nebrání stěžovateli ani odpůrci, aby se obrátili na soud před započítím řízení nebo až po jeho skončení⁸³. Pokud se po skončení UDRP procesu obrátí na soud neúspěšný držitel doménového jména a do 10 dnů od vynesení rozsudku podle UDRP předloží kopii

⁷⁹ WIPO. *Telstra Corporation Limited v. Nuclear Marshmallows. Case No. D2000-0003* [online]. 18. 2.2000 [cit. 2015-03-13]. Dostupné z: <http://www.wipo.int/amc/en/domains/decisions/html/2000/d2000-0003.html>.

⁸⁰ Podle článku 1 RUDRP.

⁸¹ Podle článku 15 písm. e) RUDRP.

⁸² Podle článku 4 písm. i) UDRP.

⁸³ Podle článku 4 písm. k) UDRP.

žaloby, že daný případ předložil soudu, nedojde ke zrušení registrace nebo převedení doménového jména ICANNem až do doby, než soud ve věci rozhodne⁸⁴.

7.1.2 Hodnocení řízení UDRP

Celé řízení podle UDRP řadíme mezi alternativní formy řešení sporů. Nepochybnými přednostmi tohoto typu řešení sporů o doménová jména je jeho rychlost a relativní nízkonákladovost ve srovnání s klasickým soudním řízením. Celé řízení je ve většině případů rozhodnuto do 60 dnů od doručení žaloby. Nízkonákladovost řízení se pak odvíjí podle různých faktorů, např. výše poplatků za řízení závisí na tom, které centrum pro řešení sporů si žalobce vybral a zda spor rozhoduje jeden nebo tři rozhodci. Důležitým faktem je, že všechny poplatky hradí stěžovatel, s výjimkou případů, kdy odpůrce požaduje, aby spor byl rozhodován třemi rozhodci místo jedním rozhodcem. V tomto případě bude každý hradit polovinu. Samotné řízení je koncipováno tak, aby umožňovalo majitelům ochranných známek nebo označení služeb uplatnění jejich práv bez nutnosti právního zastoupení, příkladem toho jsou postupy a vzory, jak vyplnit jednotlivé dokumenty na stránkách příslušných rozhodovacích center. Můžeme tedy říct, že UDRP je určitým způsobem uživatelsky přívětivější než klasické soudní řízení.

Řízení UDRP je často považováno za jakési online rozhodčí řízení, kde rozhodnutí je smluvně závazné jen mezi spornými stranami⁸⁵. A jak již bylo řečeno, nezakládá překážku *res iudicata* ani *litispence* a nic tedy nebrání stranám obrátit se soud, jehož rozhodnutí bude ve věci konečné. Určitým nedostatkem UDRP jsou nároky, které nelze v rámci řízení uplatnit, nelze například požadovat náhradu škody nebo zadostiučinění v penězích. Na druhé straně se UDRP jeví jako nejvhodnější prostředek ochrany práv, v případech, kdy nelze dost dobře použít soudní prostředky, zejména v případech přeshraničních konfliktů. Někteří odborníci zpochybňují nestrannost UDRP tím, že údajně nadržuje majitelům ochranných známek. Pokud se na to podíváme ze statistického hlediska, tak více než 80 procent sporů je rozhodnuto ve prospěch

⁸⁴ Podle článku 4 písm. k) UDRP.

⁸⁵ LOUTOCKÝ, Pavel. Slabiny a silné stránky on-line rozhodčího řízení se zaměřením na B2B transakce. *Revue pro právo a technologie*. Brno: Masarykova universita, 2012, roč. 3, č. 6, s. 76-111. ISSN 1804-5383. Dostupné z: <http://revue.law.muni.cz/dokumenty/21141>.

stěžovatele, tedy majitele ochranné známky^{86 87}. K tomu lze říci, že celé řízení UDRP vzniklo za účelem ochrany majitelů ochranných známek před cybersquattingem a tato statistika je určitým důkazem toho, že systém nastavený UDRP funguje. Dalším kritizovaným faktem je nekonzistentnost v rozhodování jednotlivých sporů, způsobená značnou volností rozhodců v rozhodovacím procesu⁸⁸. Podle článku 15 písmene a) RUDRP rozhodci rozhodují o stížnosti na základě vyjádření stran, předložených dokumentů a v souladu se zásadami UDRP, pravidly RUDRP a jinými právními pravidly nebo zásadami, které jsou považovány za aplikovatelné. V tomto ohledu může tedy docházet k různorodosti v rozhodování podobných případů, zvláště pokud jeden rozhodčí orgán bude aplikovat zásady příznačné pro common law a druhý orgán použije právní pravidla vycházející z kontinentální právní kultury. Jako další příčinou této nestálosti je považována absence precedentu, tedy vázaností rozhodců předchozími rozhodnutími. Jako určité řešení tohoto problému lze spatřovat v zavedení odvolacího orgánu, který by do určité míry sjednocoval rozhodnutí jednotlivých rozhodčích orgánů⁸⁹, ale na druhé straně by to vedlo k prodloužení doby rozhodování a zvýšení nákladů na řízení, což by eliminovalo největší výhody UDRP.

Obecně můžeme říci, že UDRP plní svůj účel. Nicméně po více než 15 letech existence by bylo vhodné tato pravidla revidovat, hlavně ve spolupráci s širokou internetovou veřejností. Z mého pohledu by bylo zejména vhodné rozšířit okruh sporů, na které lze pravidla UDRP aplikovat a jasněji definovat pravidla UDRP v zájmu větší jednotnosti rozhodnutí.

7.2 Nové generické domény nejvyšší úrovně

Nové generické domény nejvyšší úrovně představují určitou revoluci v oblasti domén a doménových jmen. Projekt nových gTLD umožňuje zájemcům registrovat svou vlastní doménu nejvyšší úrovně, tedy nikoliv jen doménové jméno, ale samotnou doménu. ICANN ve snaze minimalizovat eventuální spory, implementoval rozsáhlý a zdlouhavý

⁸⁶ HÖRNLE, Julia. *Cross-border internet dispute resolution*. 1. vydání. New York: Cambridge University Press, 2009, xxxii, 286 s. ISBN 05-218-9620-7. s. 190.

⁸⁷ WIPO. *Case Outcome (Consolidated): 2014*. [online]. [cit. 2015-03-13]. Dostupné z: http://www.wipo.int/amc/en/domains/statistics/decision_rate.jsp?year=2014.

⁸⁸ SHARROCK, Lisa. The Future of Domain Name Dispute Resolution: Crafting Practical International Legal Solutions from Within the UDRP Framework. *Duke law journal*. Durham, N.C.: Duke University School of Law, 2001, č. 2, s. 817-849. Dostupné z: <http://scholarship.law.duke.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1145&context=dj>

⁸⁹ HÖRNLE, Julia. op. cit. s. 213.

proces registrace nových gTLD. Úspěšný žadatel se stává provozovatelem rejstříku pro svou doménu, ale aby došlo k samotné delegaci domény, musí žadatel splnit kritéria uvedená v procesu registrace. Celý proces registrace může trvat až 2 roky. Samotný proces registrace je rozdělen do 5 modulů neboli fází. Jednotlivými fázemi jsou:

- 1) Podání žádosti
- 2) Hodnocení žádosti a eventuální doplňkové hodnocení žádosti
- 3) Řízení o námitkách
- 4) Řešení sporů o daný doménový řetězec
- 5) Delegace domény⁹⁰

Celý tento proces zahrnuje důkladné prověření zájemce o přidělení domény. Zkoumána je historie žadatele, zejména z hlediska možné kriminální činnosti a případů cybersquattingu. Žadatel musí splňovat finanční a technické požadavky na provoz domény. Hodnocena je i podoba dané domény, zda splňuje podmínku počtu znaků, dále je doména zkoumána i z hlediska její zaměnitelnosti, možného konfliktu s geografickým označením⁹¹ a vlivu jejího řetězce na systém DNS. Nejdůležitější částí celého procesu je účast široké internetové veřejnosti na procesu. Veřejnost se může zúčastnit procesu delegace domény podáváním tzv. komentářů prostřednictvím ICANN fóra v období tomu určeném. S nejrelevantnějšími komentáři se musí ICANN prostřednictvím svých komisí vypořádat. Další možnosti účasti třetích osob jsou tzv. námitky, o nichž rozhodují jednotlivá centra pro řešení sporů podle pravidel řešení sporů o nové gTLD, tzv. New gTLD Dispute Resolution Procedure. V případě nových gTLD, o námitkách rozhoduje pouze Rozhodčí a mediační centrum při WIPO, National Arbitration Forum a The International Center of Expertise of the International Chamber of Commerce v závislosti na druhu námitky⁹². Přičemž námitky se mohou týkat pouze:

- 1) Zaměnitelnosti domény s jinou, již existující doménou nebo doménou, která je v procesu schvalování.

⁹⁰ ICANN. *GTLD Applicant Guidebook: Module 1* [online]. 4. 6.2012 [cit. 12015-03-16]. Dostupné z: <http://newgtlds.icann.org/en/applicants/agn/intro-04jun12-en.pdf>.

⁹¹ Nesmí být shodná nebo zaměnitelná s názvy států, měst, území atd.

⁹² ICANN. *Objection and dispute resolution* [online]. [cit. 2015-03-16]. Dostupné z: <http://newgtlds.icann.org/en/program-status/odr>.

- 2) Domény, která může zasahovat do práv třetích osob, která jsou uznatelná a vymahatelná podle obecně uznávaných mezinárodních právních principů (tzv. Legal Rights Objection, více v následující kapitole).
- 3) Domény, která je v rozporu s veřejným pořádkem a dobrými mravy.
- 4) Doména, která je určena určité komunitě a ta vyjádřila nesouhlas s touto doménou⁹³.

Tyto námitky mohly být uplatněny pouze v období k tomu určeném. V tzv. první vlně nových gTLD se jednalo o období od 13. června 2012 do 13. března 2013.

Pro účely této práce je vhodné zmínit způsob řešení sporů o daný doménový řetězec v rámci tzv. čtvrté fáze procesu registrace. Jedná se o situace, kdy o jednu doménu je podáno více žádostí. Spor může být rozhodnut dohodou zainteresovaných stran, pokud k takové dohodě nedojde, bude spor vyřešen aukcí. Celý proces po splnění všech podmínek je zakončen delegací domény na žadatele na základě rejstříkové dohody. První nové gTLD vstoupily v život v roce 2014.

7.3 Rights protection mechanism

V souvislosti s představením nových generických domén nejvyšší úrovně bylo nutné přijít s novými mechanismy ochrany práv třetích osob vůči držitelům domén. WIPO spolu s ICANNem v tomto ohledu přišla s tzv. Rights Protection Mechanism, v překladu nástroje ochrany práv. Tyto nástroje umožňují ochranu práv třetích osob, jak před samotnou delegací domén, tak i po jeho delegaci a doplňují stávající systém řešení sporů ve formě UDRP. Aplikovatelnost těchto nástrojů je zajištěna v rejstříkové dohodě, kde se správce rejstříku podřizuje těmto nástrojům.

7.3.1 Legal Rights Objections (LRO)

LRO je nástrojem, který poskytuje ochranu majitelům ochranných známek ještě před delegací předmětné domény. Jedná se tedy o preventivní ochranu práv třetích osob. Samotné řízení je zahájeno podáním námítky ze strany majitele ochranné známky nebo

⁹³ ICANN. *New gTLD dispute resolution procedure* [online]. 11.1. 2012. [cit. 2015-03-16]. Dostupné z: <https://newgtlds.icann.org/en/applicants/agn/dispute-resolution-procedure-11jan12-en.pdf>.

mezivládní mezinárodní organizace. Námitku je možno podat pouze v době k tomu určené, v tzv. období pro podávání námitek (Objection Filing Period). Během tzv. první vlny nových gTLD bylo možné podávat námítky v období od 13. června 2012 do 13. března 2013⁹⁴. Během tohoto období bylo podáno 71 námitek, z toho bylo kladně rozhodnuto o 4 námitkách⁹⁵. O námitce je oprávněno rozhodovat pouze Rozhodčí a mediační centrum při WIPO. Samotné řízení se řídí pravidly řešení sporů o nové gTLD. Spor projednávají jeden nebo tři rozhodci jmenováni Rozhodčím a mediačním centrem při WIPO. Jako v případě UDRP jsou veškerá podání podávána elektronicky a celý spor je veden online. V zájmu rychlosti řízení je rozsah námítky a odpovědi na ni limitován rozsahem 20 stran nebo 5000 slov. Na rozdíl od UDRP poplatky za řízení jsou hrazeny jak namítajícím, tak odpůrcem. Zajímavou možností pro strany sporu nabízejí pravidla řešení sporů o nové gTLD, a to vyřešením sporu prostřednictvím mediace, nicméně tato varianta je pouze fakultativní.

7.3.2 Trademark Clearinghouse (TMCH)

TMCH je ICANNem ustanovená databáze nebo registr ochranných známek. V této databázi mohou být pouze ochranné známky, které jsou zapsané, soudem potvrzené nebo chráněné zákonem či mezinárodní smlouvou⁹⁶. Tento systém byl zaveden za účelem ochrany majitelů ochranných známek. Majitel ochranné známky může vložit informace o své ochranné známce do databáze a po ověření těchto informací Clearinghousem, budou tyto informace poskytnuty správcům rejstříků a registrátorům nových gTLD. TMCH pak umožňuje těm, kteří si zaregistrovali ochrannou známku v této databázi, přednostní registraci doménových jmen odpovídající ochranné známce v tzv. sunrise period, tedy v období, kdy ještě není umožněna registrace doménových jmen širokou veřejností⁹⁷. Sunrise period v případě nových gTLD, trvá minimálně 30 dní. Další důležitou funkcí TMCH je Trademark Claims services, tato služba varuje potenciálního registrujícího, že dané doménové jméno je shodné s ochrannou

⁹⁴ WIPO. *Arbitration and Mediation Center End Report on Legal Rights Objection Procedure 2013* [online]. prosinec 2013. [cit. 16.3.2015]. Dostupné z: <http://www.wipo.int/export/sites/www/amc/en/docs/lroreport.pdf>.

⁹⁵ Tamtéž.

⁹⁶ WIPO. *Rights Protection Mechanisms for New Top-Level Domains*. [online]. [cit. 2015-03-16]. Dostupné z: <http://www.wipo.int/amc/en/domains/rpm/>.

⁹⁷ TMCH. *What is the Trademark Clearinghouse?* [online]. [cit. 2015-03-16]. Dostupné z: <http://trademark-clearinghouse.com/content/what-trademark-clearinghouse>.

známkou vedenou v TMCH. Pokud i přes varování daná osoba pokračuje v registraci, je informován i majitel ochranné známky a je na něm, jaké další kroky k ochraně svých práv podnikne⁹⁸. Za vedení ochranné známky v TMCH se platí roční poplatky. Dle mého názoru je TMCH stěžejním prvkem preventivní ochrany práv třetích osob.

7.3.3 Uniform Rapid Suspension System (URS)

URS je systém, který má představovat rychlejší a levnější alternativu UDRP. Účelem URS, jako v případě UDRP, je ochrana práv majitelů ochranných známek. Řízení je vedeno podle řádu URS⁹⁹ (Uniform Rapid Suspension System Procedure) a doplňkových pravidel jednotlivých poskytovatelů. Jedinými poskytovateli URS jsou National Arbitration Forum a Asian Domain Name Dispute Resolution Centre. Pokud porovnáme URS s UDRP, zjistíme mnoho podobností. Tak jako v případě UDRP, majitel ochranné známky zahajuje řízení podáním stížnosti. Stěžovatel v ní musí prokázat následující skutečnosti:

- 1) doménové jméno je shodné nebo podobné s ochrannou známkou stěžovatele¹⁰⁰,
- 2) držitelé dotčeného doménového jména nesvědčí žádné právo nebo oprávněný zájem ve vztahu k doménovému jménu¹⁰¹ a
- 3) doménové jméno bylo registrováno a je užíváno ve zlé víře¹⁰².

Řád URS požaduje, aby všechny tyto skutečnosti byly podloženy jasnými a přesvědčujícími důkazy, jinak dojde k zamítnutí stížnosti¹⁰³. K tomu dojde i v případech, kdy je více než sporné, zda určitá registrace doménového jména a užívání ochranné známky je považována za jednání ve zlé víře. Řád URS obsahuje demonstrativní výčet jednání ve zlé víře, které jsou totožné s výčtem obsaženým v pravidlech UDRP. Podstatnou změnou oproti UDRP je, že řád URS stanovuje požadavky na ochranné známky, musí se jednat:

⁹⁸ TMCH. *Trademark Claims services* [online]. [cit. 2015-03-16]. Dostupné z: <http://trademark-clearinghouse.com/content/trademark-claims-services>.

⁹⁹ ICANN. *Uniform Rapid Suspension System Procedure* [online]. [cit. 2015-03-16]. Dostupné z: <http://newgtlds.icann.org/en/applicants/urs/procedure-01mar13-en.pdf>.

¹⁰⁰ Podle článku 1.2.6.1. Uniform Rapid Suspension System Procedure.

¹⁰¹ Podle článku 1.2.6.2. Uniform Rapid Suspension System Procedure.

¹⁰² Podle článku 1.2.6.3. Uniform Rapid Suspension System Procedure.

¹⁰³ Podle článku 3.4 Uniform Rapid Suspension System Procedure.

- i. o zapsanou ochrannou známku, která je užívána nebo
- ii. o známku, která byla potvrzená soudem nebo
- iii. o ochrannou známku, speciálně chráněnou zákonem nebo smlouvou¹⁰⁴.

V případě první podmínky musí stěžovatel prokázat užívání zapsané ochranné známky, ve smyslu řádu URS se za prokázané užívání považuje mimo jiné i záznam o ochranné známce v registru TMCH. Stížnost je následně poskytovatelem URS přezkoumána, zda splňuje požadované náležitosti. Pokud stížnost splňuje veškeré požadavky, poskytovatel URS zašle kopii stížnosti správci rejstříku daného doménového jména, ten na základě stížnosti „uzamkne“ předmětné doménové jméno až do vyřešení sporu. Doménové jméno i s jeho obsahem bude nadále funkční, ale držitel nebude moci danou doménu zrušit nebo převést.¹⁰⁵ Odpůrce se může v odpovědi na stížnost vyjádřit k obviněním ze strany stěžovatele a zejména vyvrátit obvinění, že jednal ve zlé víře. Řád URS určuje okruh jednání, které není považováno za jednání ve zlé víře. Například obchodování s doménovými jmény a držení rozsáhlého portfolia doménových jmen není automaticky podle URS považováno za jednání ve zlé víře, vždy ale bude záležet na okolnostech případu. To samé platí i pro užívání doménových jmen registrovaných za účelem zisku plynoucího z počtu návštěv doménového jména (click-per-view revenue)¹⁰⁶.

Samotný spor je rozhodován jediným rozhodcem jmenovaným poskytovatelem URS. Oproti UDRP jsou limitovány nároky, kterých se lze vůči držiteli doménového jména domáhat. URS umožňuje pouze suspendaci předmětného doménového jména, ale pouze po dobu trvání jeho registrace. Správce rejstříku bude přesměrovávat suspendované doménové jméno na informační stránky poskytovatele URS. Poskytovatel však nesmí suspendované doménové jméno nijak užívat. Zvláštností URS je možnost odvolání se proti rozhodnutí poskytovatele URS. Nutno říci, že odvolání nemá odkladný účinek a dosavadní rozhodnutí poskytovatele, bude nadále v účinnosti. URS obsahuje mechanismy sloužící k ochraně držitelů doménových jmen před zneužívajícími stížnostmi. Pokud by bylo zjištěno, že daná stížnost byla podána za účelem poškození držitele doménového jména, může být takovému stěžovateli zakázáno používat řízení URS.

URS poskytuje rychlé a nízkonákladové vyřešení sporu. Náklady oproti UDRP

¹⁰⁴ Podle článku 1.2.6.1 Uniform Rapid Suspension System Procedure.

¹⁰⁵ Podle článku 10.2 Uniform Rapid Suspension System Procedure.

¹⁰⁶ Podle článku 5.9.2 Uniform Rapid Suspension System Procedure.

jsou zhruba třetinové a celé řízení trvá podstatně kratší dobu. Poplatky za řízení jsou hrazeny jak stěžovatelem, tak i odpůrcem. Obecně můžeme říci, že URS lze doporučit těm, kteří hledají rychlý způsob vyřešení sporů, které se týkají případů zřejmého porušování ochranných známek ze strany držitelů doménových jmen. Majitelé ochranných známek, pokud chtějí uspět, musí jasně prokázat porušování svých práv. Jako jistou nevýhodu URS lze považovat pouhou suspendaci doménového jména. Tato nevýhoda spočívá v tom, že suspendace nabízí pouze dočasné řešení sporu, po uplynutí registrační doby suspendovaného doménového jména si ho lze znovu zaregistrovat. URS se vztahuje na všechny nové gTLD a některé ccTLD, které k němu dobrovolně přistoupily. URS se tedy jeví jako vhodný doplněk UDRP, při výběru jednoho z těchto typu procesů, si musí majitelé ochranných známek uvědomit, čeho chtějí dosáhnout.

7.3.4 Post-Delegation Dispute Resolution Procedure (PDDRP)

S novými gTLD se rozrostl i počet správců rejstříku, k lepšímu zajištění dohledu nad správci rejstříku, byly implementovány tzv. Post-Delegation Dispute Resolution Procedure (PDDRP). Předchozí uvedené nástroje postihovaly držitele doménových jmen, PDDRP umožňují postih samotných správců rejstříku. Spory jsou řešeny ICANNem pověřeni poskytovatelé, v současnosti mezi tyto poskytovatele patří National Arbitration Forum, Asian Domain Name Dispute Resolution Centre a Rozhodčí a mediační centrum při WIPO. Pod hlavičku PDDRP spadají tři typy nástrojů.

Prvním z nich je **Trademark Post Delegation Dispute Resolution Procedure (Trademark PDDRP)**¹⁰⁷. Tento nástroj umožňuje majitelům ochranných známek podat stížnost na správce rejstříku pro jednání, které porušuje práva z ochranných známek. Stížnost se může týkat jak domén nejvyššího řádu, tak domén druhého řádu, tzv. second level domain. Nekalým jednáním ze strany správce rejstříku, může být užívání domény nejvyššího řádu, která je zaměnitelná s ochrannou známkou¹⁰⁸, nebo aktivní a systematické podněcování registrujících k registraci domén druhého řádu, které porušují práva z ochranných známek¹⁰⁹.

Dalším typem je **Registry Restrictions Dispute Resolution Procedure**

¹⁰⁷ ICANN. *Trademark Post Delegation Dispute Resolution Procedure* [online]. [cit. 2015-03-16]. Dostupné z: <http://newgtlds.icann.org/en/applicants/agb/pddrp-04jun12-en.pdf>.

¹⁰⁸ Podle článku 6.1 Trademark PDDRP.

¹⁰⁹ Podle článku 6.2 Trademark PDDRP.

(RRDRP)¹¹⁰. Tento nástroj se dotýká pouze tzv. komunitních nových gTLD, tedy těch domén, které byly zřízeny pouze pro potřeby určité komunity (např. národnostní, geografické, jazykové). Předmětem stížnosti bude hlavně neplnění závazků správce rejstříku vůči dané komunitě nebo nabízení registrací doménových jmen osobám mimo určenou komunitu¹¹¹.

Zvláštností obou PDDRP jsou nároky, kterých se lze domáhat, respektive, kterých se nelze domáhat. Pokud poskytovatel PDDRP rozhodne ve prospěch stěžovatele, jednotliví rozhodci pouze doporučí ICANNu, jaké kroky k nápravě má učinit. Může se jednat o nařízení implementace pravidel sloužící k zabránění nekalému jednání, dočasné zastavení registrací doménových jmen nebo v krajním případě zrušení rejstříkové dohody¹¹².

Posledním nástrojem je **Public Interest Commitments Dispute Resolution Procedure (PICDRP)**¹¹³. Předmětem PICDRP je řešení stížností vyplývajících z porušování závazků správců rejstříků, z rejstříkové dohody vůči veřejnosti. Typicky se bude jednat o případy, kdy správce rejstříku neumožní registraci doménových jmen široké veřejnosti. Stížnosti řeší sám ICANN.

7.4 Řešení sporů o doménová jména .eu

Vytvoření domény .eu bylo jedním z cílů iniciativy eEurope schválené Evropskou radou v roce 2000 a účelem této iniciativy byla podpora elektronického obchodu¹¹⁴. Doména .eu měla umožnit větší zviditelnění vnitřního trhu na internetovém elektronickém trhu a měla jasně identifikovat spojení se Společenstvím. Doména .eu je řazena mezi národní domény nejvyšší úrovně, i když se jedná o doménu nadnárodního celku 28 států. Účelem zavedení domény .eu nebylo nahradit jednotlivé národní domény nejvyšší úrovně, ale naopak je doplňovat¹¹⁵. Zvláštností domény .eu je způsob, jakým jsou upravena její pravidla a fungování. Pro ostatní TLD je příznačná jejich soukromoprávní

¹¹⁰ ICANN. *Registry Restrictions Dispute Resolution Procedure* [online]. [cit. 2015-03-16]. Dostupné z: <http://newgtlds.icann.org/en/applicants/agb/rrdrp-04jun12-en.pdf>.

¹¹¹ Podle článku 5.1 RRDRP.

¹¹² Podle článků 17.3 RRDRP a 18.3 Trademark PDDRP.

¹¹³ ICANN. *Public Interest Commitments Dispute Resolution Procedure* [online]. [cit. 2015-03-16]. Dostupné z: <http://newgtlds.icann.org/en/applicants/agb/picdrp-19dec13-en.pdf>.

¹¹⁴ ICTSB. *eEurope An Information Society For All: Communication on a Commission Initiative* [online]. [cit. 2015-03-20]. Dostupné z: http://www.ictsb.org/Activities/eEurope/Documents/eEurope_initiative.pdf.

¹¹⁵ SEVILLE, Catherine. *EU intellectual property law and policy*. Cheltenham, UK: Edward Elgar, 2009. 431 s. ISBN 18-484-4746-9. s. 288.

úprava, v případě domény .eu se setkáváme s úpravou ve formě nařízení, tedy s obecně závaznými předpisy¹¹⁶. Samotný právní rámec fungování domény .eu je tvořen nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 733/2002 o zavádění domény nejvyšší úrovně .eu a nařízením Komise č. 874/2004, kterým se stanoví obecná pravidla pro zavádění a funkce domény nejvyšší úrovně .eu a zásady, jimiž se řídí registrace. Správcem rejstříku se na základě smlouvy s Evropskou komisí z roku 2004 stala nezisková organizace European Registry of Internet Domain Names, zkráceně EURid. O rok později došlo k podepsání rejstříkové dohody mezi ICANNem a EURid a k implementaci domény .eu do systému DNS. Ve snaze redukovat možné spory na minimum byla v souvislosti s nařízením č. 874/2004 zavedena dvou fázová registrace doménových jmen. Na konci roku 2005 byla zpřístupněna první fáze registrace doménových jmen. Tato fáze je označována jako sunrise period, v této fázi mohly být pouze podávány přednostní žádosti o registraci doménových jmen ve znění ochranných nebo obchodních známek, veřejné instituce mohly podávat žádosti o registraci svých názvů a zkratk, dále doménová jména ve formě geografických označení a označení původu. Podmínkou účasti v této fázi bylo prokázání těchto práv. Od 7. dubna 2006 byla umožněna registrace doménových jmen veřejnosti, tato fáze je označována jako land rush period. Veřejností se v případě domény .eu rozumí pouze podniky, jejichž sídlo, správní ústředí nebo hlavní provozovna se nachází na území Společenství, nebo organizací usazených ve Společenství nebo fyzických osob s bydlištěm ve Společenství¹¹⁷. Po skončení sunrise period, je systém registrace doménových jmen v rámci TLD.eu opět založen na principu first come, first serve, tak jako u všech ostatních domén.

V nařízení č. 874/2004 se stanovuje správci rejstříku, aby vybral poskytovatele mimosoudního řešení sporů, tedy poskytovatele ADR. Jednou z podmínek výběru poskytovatele byla způsobilost vést řízení ve všech úředních jazycích Evropské Unie. Tímto poskytovatelem se v roce 2006 stal Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky. Rozhodčí soud na základě pověření

¹¹⁶ DISMAN, Marek. *Právní úprava domény "EU"*. Praha: Linde, 2011, 199 s. ISBN 978-807-2018-529. s. 46.

¹¹⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 733/2002 ze dne 20. dubna 2002 o zavádění domény nejvyšší úrovně. ve smyslu ustanovení čl. 4 odst. 2 písm. b). . In: CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 2015-03-20].

EURid vytvořil Pravidla pro řešení sporů o domény .eu (.eu Alternative Dispute Resolution Rules) a tzv. Doplňující pravidla ADR (Supplemental ADR Rules)¹¹⁸.

7.4.1 Fungování ADR.eu

Z Pravidel pro řešení sporů o domény .eu lze vyčíst určitou podobnost s pravidly UDRP. Samotné řízení je zahájeno podáním žaloby k Rozhodčímu soudu. Podáním žaloby, nejpozději však do 5 dnů od doručení žaloby poskytovateli, dojde k zablokování sporného doménového jména až do vydání rozhodnutí ve věci, účelem tohoto opatření je zabránit držiteli převést dané doménové jméno na jinou osobu nebo převést doménové jméno k jinému registrátorovi. Celé řízení je vedeno prostřednictvím online platformy Rozhodčího soudu. Oproti UDRP umožňují pravidla ADR.eu žalovat vedle držitele domény i samotného správce rejstříku, tedy EURid. Jako v případě UDRP musí žalobce prokázat:

- 1) proč je doménové jméno identické nebo zaměnitelné s označením, k němuž vnitrostátní právo a/nebo Komunitární právo uznává nebo zakotvuje právo a
- 2) proč bylo doménové jméno jeho držitelem zaregistrováno, aniž by tento měl práva nebo oprávněné nároky k doménovému jménu, které je předmětem žalobního návrhu; nebo
- 3) proč by se mělo mít zato, že doménové jméno nebylo zaregistrováno nebo není užíváno v dobré víře¹¹⁹.

Podstatným rozdílem oproti UDRP, je, že žalobci k úspěchu ve věci postačí prokázání pouze dvou z výše uvedených skutečností. Skutečnost uvedenou v odstavci 1 je nutné prokázat vždy a alternativně pak postačí prokázání skutečností v odstavci 2 nebo v odstavci 3. V tomto ohledu má žalobce usnadněnou pozici v řízení. Dalším podstatným rozdílem vůči UDRP je rozsah subjektů, kteří mohou podat žalobu, v UDRP mohli stížnost podat pouze majitelé ochranných známek nebo označení služeb, v případě ADR.eu se hovoří o označení. Pojem označení je značně širší a spadají pod něj vedle ochranných známek také geografická označení, označení původu, obchodní firmy ale i

¹¹⁸ RABAN, Přemysl a Marie MORAVCOVÁ. *.eu domain name: .eu doména*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2006, 448 s. C.H. Beck pro praxi. ISBN 80-717-9525-9. s. 43.

¹¹⁹ Rozhodčí soud při HKČŘ a AKČR. Pravidla pro řešení sporů o domény .eu, Článek 11, písm. d). [online]. c2005, [cit. 2014-03-12]. Dostupný z: http://eu.adr.eu/html/cz/adr/adr_rules/eu%20adr%20rules.pdf.

například neregistrované ochranné známky, názvy právnických a fyzických osob nebo názvy literárních děl. Žalobce musí v žalobě uvést označení, k němuž je uznáno nebo zakotveno právo vnitrostátním právem členského státu a/nebo Komunitárním právem, ke každému takovému označení musí být přesně specifikován druh nároků, příslušné zákony, jakož i podmínky uznání a/nebo zakotvení práva¹²⁰. Jak jsem již výše zmiňoval je možné vést řízení i proti správci rejstříku. Důvodem podání žaloby vůči správci rejstříku EURid, je rozpor jeho rozhodnutí s nařízeními Evropské Unie. Hlavním nárokem žalobce v případech, kdy je žalovaným správce, je zrušení předmětného rozhodnutí. Pravidla UDRP neumožňují žalovat správce, žalovat správce je umožněno pouze v případech nových gTLD v řízení PDDRP. V případech, kdy je žalovaným držitel doménového jména, může být rozhodnuto pouze o zrušení sporného doménového jména nebo o jeho převodu na žalobce.

Samotný spor je rozhodován jedním nebo třemi rozhodci, kteří jsou jmenováni poskytovatelem, v závislosti na rozhodnutí stran sporu. Strany mohou navíc, na rozdíl od UDRP podat námitky vůči jmenovaným rozhodcům. Jazykem řízení musí být jeden z úředních jazyků EU, bude záležet na dohodě stran, pokud se nedohodnou, bude řízení vedeno v jazyce, v jakém byla uzavřena registrační dohoda. Rozhodnutí rozhodců jsou konečná a nelze se proti nim odvolat. Nic však nebrání stranám obrátit se na klasické soudní řízení, pokud je soudní řízení zahájeno do 30 dnů od vydání rozhodnutí rozhodci, dojde k pozastavení výkonu rozhodnutí do doby než soud rozhodne. Jako v případě UDRP je řešení sporů o domény.eu alternativním řešením sporů, neboli ADR řízením. Samotné řízení nezpůsobuje překážku litispendence a ani rozhodnutí ve věci nezakládá překážku res iudicata. Rozhodnutí ve věci je vykonatelné pouze mezi stranami sporu.

Délka trvání řízení je oproti UDRP delší, celé řízení v případě ADR.eu může trvat až 4 měsíce¹²¹. Výše poplatku je srovnatelná s výši poplatků u řízení UDRP¹²². Obecně můžeme říct, že ADR.eu jako UDRP poskytuje rychlé a nízkonákladové řešení sporů. Nicméně jako v případě UDRP, se strana požadující náhradu škody musí obrátit

¹²⁰ Rozhodčí soud při HKČŘ a AKČR. Pravidla pro řešení sporů o domény .eu, Článek 1, písm. b) číslo 9. [online]. [cit. 2014-03-12]. Dostupný z: http://eu.adr.eu/html/cz/adr/adr_rules/eu%20adr%20rules.pdf.

¹²¹ European Registry of Internet Domain Names. *Zahájení procedury ADR* [online]. 2014 [cit. 2015-03-21]. Dostupné z: <http://www.eurid.eu/cs/drzitele-eu/spory-o-domenova-jmena/zahajeni-procedure-adr>.

¹²² MEJŠNER, Pavel. Spory o doménová jména v doméně „.eu“ - poslední změny. *epravo.cz* [online]. 2010 [cit. 2015-03-21]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/spory-o-domenova-jmena-v-domene-eu-posledni-zmeny-60543.html>.

na soud. Podle mého názoru je ADR.eu propracovanějším systémem řešení sporů než UDRP, co do rozsahu skutečností dokazovaných žalobcem, okruhu chráněných označení a v neposlední řadě možností žalování správce rejstříku.

7.5 Řešení sporů o doménová jména .cz

Doména .cz je národní doménou nejvyšší úrovně, neboli tzv. ccTLD. Doména .cz byla uvedena v roce 1993, kdy nahradila původní československou doménu .cs. Funkci správce rejstříků vykonává zájmové sdružení právnických osob CZ.NIC neboli Czech Network Information Centre, založený v roce 1998 předními poskytovateli internetových služeb v České republice¹²³. CZ.NIC se stal správcem rejstříku na základě rejstříkové dohody uzavřené s ICANNem z 1.11. 2006, obě strany zde proklamují společný závazek podporovat a rozvíjet stabilitu a funkčnost DNS¹²⁴. Česká republika uznala CZ.NIC jakožto správce národní domény na základě Memoranda uzavřeného z tehdejšího Ministerstvem informatiky z 21.4.2006¹²⁵. V roce 2012 bylo s Ministerstvem průmyslu a obchodu uzavřeno nové Memorandum, které potvrzuje platnost předchozího Memoranda, které je základem pro rozšířenou spolupráci obou subjektů¹²⁶.

Samotný způsob řešení sporů o doménu .cz prodělala za poslední 2 roky řadu změn, které dále rozvedu.

7.5.1 Původní úprava řešení sporů o doménová jména .cz

Obecně jsou ve světě spory o národní domény nejvyššího řádu řešeny implementací pravidel UDRP. Avšak sdružení CZ.NIC přišlo s vlastními pravidly řešení sporů prostřednictvím rozhodčího řízení¹²⁷. Aplikovatelnost těchto pravidel je zajišťována CZ.NIC, kdy při registraci doménového jména dává jeho držitel souhlas s Pravidly registrace doménových jmen v ccTLD.cz (Pravidla registrace), obsahující veřejnou rozhodčí nabídku a Pravidly alternativního řešení sporů (Pravidla ADR). Touto

¹²³ CZ.NIC. *O sdružení* [online]. [cit. 2015-03-21]. Dostupné z: <http://www.nic.cz/page/351/>

¹²⁴ PELIKÁNOVÁ 2012 op. cit., s. 194.

¹²⁵ CZ.NIC. *Memorandum s Ministerstvem informatiky ČR* [online]. [cit. 2015-03-22]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/Memorandum_CZ.NIC-MICR.pdf.

¹²⁶ CZ.NIC. *Memorandum s Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR* [online]. [cit. 2015-03-22]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/Memorandum_CZ.NIC-MPOCR.pdf.

¹²⁷ Tento způsob řešení sporů byl zaveden v roce 2004.

rozhodčí nabídkou se držitel doménového jména podrobuje pravomoci Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR, v rozhodčím řízení vedeném podle Řádu pro řešení sporů o domény .cz (Řád .cz). Osoba dotčená daným doménovým jménem tak měla na výběr mezi klasickým soudním řízením nebo řízením rozhodčím.

Samotné řízení, jako většina řízení v oblasti doménových jmen, je vedeno online a zahajuje se podáním žaloby. Podstatným rozdílem oproti UDRP nebo ADR.eu je, že tento způsob řešení sporů o doménová jména je rozhodčím řízením ve smyslu zákona č. 216/1994 o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů. V konečném důsledku to znamená, že vydaný rozhodčí nález je exekučním titulem¹²⁸. Rozhodnutí rozhodčího soudu je konečným rozhodnutím ve věci, proti kterému není přípustné odvolání, avšak soud může na návrh některé ze stran zrušit rozhodčí nález v zákonem vymezených případech. V řízení UDRP se lze domáhat pouze zrušení nebo převedení sporné domény, rozhodčí řízení tyto nároky rozšiřuje i o možnost náhrady škody, vydání bezdůvodného obohacení, přiměřeného zadostiučinění a úhrady nákladů za řízení¹²⁹. Oproti klasickému soudnímu řízení nabízelo rozhodčí řízení rychlejší a levnější variantu řešení sporu a bylo také převládajícím způsobem řešení těchto sporů.

Nicméně v roce 2013 Nejvyšší soud ČR dospěl k závěru, že veřejná rozhodčí nabídka obsažená v Pravidlech registrace doménových jmen v ccTLD.cz je neplatná. *„Zavázal-li se držitel doménového jména ve smlouvě s registrátorem "neodvolatelně veřejně podrobit pravomoci Rozhodčího soudu při HK ČR a AK ČR v rozhodčím řízení před tímto rozhodčím soudem v případě, že třetí osoba napadne doménové jméno držitele, zařazené v elektronické databázi doménových jmen v národní doméně "cz", pokud třetí osoba písemně projeví vůči držiteli vůli podrobit se pravomoci tohoto rozhodčího soudu v dané věci s tím, že zahájí takový spor u tohoto rozhodčího soudu" a třetí osoba takový spor u rozhodčího soudu zahájila, nebyla tímto postupem mezi držitelem doménového jména a touto třetí osobou uzavřena rozhodčí smlouva"*¹³⁰. Jinými slovy, pokud se držitel zavázal veřejně podrobit rozhodčímu řízení vůči neurčitému okruhu osob, musela by osoba, která byla dotčena užíváním daného

¹²⁸ Zákon č. 120/2001 Sb. exekuční řád, ve smyslu ustanovení § 40 odst. 1 písm. c). In: CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 2015-03-22].

¹²⁹ JELÍNEK, Jindřich; BEDNÁŘ, Marek. Spory o doménová jména. *epravo.cz* [online]. 2013 [cit. 2015-03-22]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/spory-o-domenova-jmena-91921.html?mail>.

¹³⁰ Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 17.12. 2013, sp. zn. 23 Cdo 3895/2011. In: CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 2015-03-22].

doménového jména oznámit držiteli, že veřejnou nabídku přijímá, z toho důvodu soud odmítl argumentaci, že veřejnou rozhodčí nabídku lze považovat za veřejný návrh ve smyslu ustanovení § 276 a následujících obchodního zákoníku. Veřejnou rozhodčí nabídku nelze považovat ani za smlouvu ve prospěch třetího podle ustanovení § 50 zákona č. 40/1964 občanského zákoníku, neboť nebyly uvedeny objektivní skutečnosti nutné k individualizaci těchto třetích osob. Na základě všech těchto uvedených skutečností soud shledal veřejnou rozhodčí nabídku za neplatnou. Pro upřesnění je nutno dodat, že daný rozsudek byl vydán v době platnosti „staré“ úpravy soukromého práva.

Samotný Rozhodčí soud se k rozhodnutí Nejvyššího soudu vyjádřil na svých webových stránkách, kde uvedl, že Rozhodčí soud projednává všechna podání, která mu jsou předložena a u nichž se domnívá, že je mu dána pravomoc je projednat a rozhodnout, ať již na základě rozhodčí smlouvy uzavřené před nebo po vzniku sporu, či v průběhu rozhodčího řízení, v případě žalob podaných na základě existence veřejné rozhodčí nabídky podle Pravidel registrace doménových jmen v ccTLD.cz, je věcí rozhodce nebo rozhodčího senátu vypořádat se s rozsudkem Nejvyššího soudu¹³¹. Nutno podotknout, že v průběhu roku 2014 byly doménové spory nadále rozhodovány Rozhodčím soudem v rozhodčím řízení podle stávajících pravidel. Zajímavým způsobem se Rozhodčí soud v jednom ze svých rozhodčích nálezů vypořádal se zmiňovaným rozsudkem Nejvyššího soudu, v něm rozhodčí senát dospěl k závěru, že dané rozhodnutí Nejvyššího soudu je pouze rozhodnutím v konkrétním případě a dále na rozhodčí smlouvu mezi spornými stranami je nutno pohlížet ve světle nové právní úpravy, tj. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Z jeho úpravy veřejné nabídky¹³² plyne, že ke vzniku rozhodčí smlouvy na základě veřejné nabídky již není třeba potvrzení ze strany navrhovatele a veřejná rozhodčí nabídka je nadále aplikovatelná¹³³. Na rozhodnutí Nejvyššího soudu zareagovalo i sdružení CZ.NIC, které započalo práci na nových pravidlech řešení sporů (viz. níže).

¹³¹ Rozhodčí soud při HKČR a AKČR. *Aktuální informace k doménám .CZ* [online]. 2014 [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: <http://www.soud.cz/downloads/aktualita1.pdf>.

¹³² Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. ve smyslu ustanovení § 1782 odst. 1. In: CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 2015-03-23].

¹³³ Rozhodčí nález Rozhodčího soudu při HKČR a AKČR ze dne 15. 9. 2014, číslo rozhodnutí 00303. [online]. [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: <http://domeny.soud.cz/html/cz/adr/decisions/00303.pdf>.

7.5.2 Nová úprava řešení sporů o doménová jména .cz

CZ.NIC v reakci na rozhodnutí Nejvyššího soudu, vypracoval nová Pravidla registrace doménových jmen a s tím související nová Pravidla alternativního řešení sporů. Tato pravidla vstoupila v účinnost 1.3.2015. Nový způsob řešení sporů je závazný pro ty držitele doménových jmen, kteří si prodlouží platnost doménového jména po datu účinnosti nových pravidel, nebo kteří si po tomto datu zaregistrují nové doménové jméno¹³⁴. Tato nová pravidla jsou inspirována pravidly UDRP nebo ADR.eu. Řešit spory bude nadále Rozhodčí soud při HKČR a AKČR, postup řešení sporů je upraven v Řádu pro řešení sporů o domény .cz (Řád), který je v souladu s Pravidly ADR. Rozdílem oproti předchozí úpravě je, že nový způsob řešení sporů o doménová jména .cz, již nebude rozhodčím řízením ve smyslu zákona o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů a rozhodnutí ve věci již nebude exekučním titulem. Osoba dotčená doménovým jménem bude moci pouze požadovat zrušení nebo převod předmětného doménového jména, s dalšími nároky bude nutné se obrátit na obecný soud. Registrací doménového jména jeho držitel souhlasí s Pravidly registrace doménových jmen v ccTLD.cz a tím se podřizuje Pravidlům alternativního řešení sporů, na osobě dotčené doménovým jménem pak bude záležet, jakou platformu zvolí pro ochranu svých práv, zda ADR nebo obecné soudy.

Samotné řešení sporů bude nadále probíhat prostřednictvím online platformy Rozhodčího soudu. Řízení je zahájeno podáním návrhu, v němž navrhovatel musí prokázat, jako v případě UDRP nebo ADR.eu, uvedené skutečnosti:

- 1) doménové jméno držitele je shodné nebo zaměnitelné s chráněným označením, k němuž má práva navrhovatel, jestliže zároveň
- 2) bylo takové doménové jméno registrováno nebo získáno, aniž by držitel měl k doménovému jménu nebo k chráněnému označení právo nebo
- 3) bylo takové doménové jméno registrováno, získáno nebo je užíváno nikoliv v dobré víře¹³⁵.

¹³⁴ DURAJOVÁ, Zuzana. Březen přinese nová Pravidla registrace a nový systém alternativního řešení sporů. Blog zaměstnanců CZ.NIC [online]. [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: <https://blog.nic.cz/2015/02/09/brezen-prinese-nova-pravidla-registrace-a-novy-system-alternativniho-reseni-sporu/>.

¹³⁵ CZ.NIC. Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD .cz, ve smyslu článku 3 [online]. 2015 [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: http://www.nic.cz/files/nic/doc/Pravidla_registrace_CZ_Pravidla_ADR_20150301.pdf.

Pro úspěch ve věci stačí navrhovateli prokázat skutečnost uvedenou pod bodem 1 a alternativně některou ze skutečností uvedených pod body 2 a 3. V daném případě je patrné, že CZ.NIC při tvorbě pravidel vycházel z pravidel ADR.eu. Pravidla řešení sporů dále obdobně jako v případě UDRP či ADR.eu obsahují demonstrativní výčet jednání, které je považováno za jednání ve zlé víře a demonstrativní výčet skutečností, které osvědčují právo držitele k doménovému jménu. Pravidla řešení sporů operují s pojmem chráněná označení. Co podle Rozhodčího soudu bude spadat pod tento pojem si budeme muset počkat. Obecně pod tento pojem lze zařadit vedle ochranných známek, také geografická označení, označení původu, obchodní firmy ale i názvy právnických a fyzických osob.

Řízení je ukončeno rozhodnutím vydaným jedním rozhodcem (podle pravidel expertem) nebo rozhodčím senátem (panelem expertů). Základem pro rozhodování sporu je tvrzení stran a předložené dokumenty, které jsou v souladu s Řádem, Pravidly registrace a platnými právními předpisy¹³⁶. Proti rozhodnutí se nelze odvolat. Náklady řízení ponese pouze navrhovatel. Jako v případě UDRP či ADR.eu není zahájený spor překážkou litispendence a ani rozhodnutí ve věci nebude překážkou věci rozhodnuté. Vyplývá to i z Pravidel ADR, podle nichž toto řízení nebrání kterékoli ze stran obrátit se svým návrhem na příslušný soud, a to kdykoliv, ať před zahájením, v průběhu nebo po skončení řízení ADR¹³⁷. Po zahájení sporu může navrhovatel požádat CZ.NIC o zablokování sporné domény, ta může být zablokována nejdéle po dobu 4 měsíců.

Případné spory mezi držitelem doménového jména a sdružením CZ.NIC lze podle Pravidel registrace řešit rozhodčím řízením u Rozhodčího soudu při HKČR a AKČR. Pokud držitel podá žalobní návrh u Rozhodčího soudu, CZ.NIC akceptuje pravomoc Rozhodčího soudu, za předpokladu, že rozhodčí řízení bude konáno před třemi rozhodci, v Praze a podle platného Řádu Rozhodčího soudu bez vyloučení ústních jednání a rozhodčí nález bude pro sporné strany konečný a závazný¹³⁸. Stejně jako v případě evropské domény lze žalovat správce rejstříku, podstatným rozdílem je, že v případě domény .cz je řízení mezi držitelem a správcem rejstříku nadále rozhodčím řízením a nevztahují se na něho Pravidla ADR. Další podstatnou odlišností je možnost

¹³⁶ Rozhodčí soud při HKČR a AKČR. *Řád pro řešení sporů o domény .cz, ve smyslu ustanovení § 15* [online]. 2014 [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: http://domeny.soud.cz/html/cz/adr/adr_rules/rad2015.pdf.

¹³⁷ CZ.NIC. *Pravidla alternativního řešení sporů* [online]. 2015 [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: http://www.nic.cz/files/nic/doc/Pravidla_registrace_CZ_Pravidla_ADR_20150301.pdf.

¹³⁸ CZ.NIC. *Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD .cz, ve smyslu článku 23.1.* [online]. 2015 [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: http://www.nic.cz/files/nic/doc/Pravidla_registrace_CZ_Pravidla_ADR_20150301.pdf.

CZ.NIC odmítnout rozhodčí řízení, pokud nebudou splněny podmínky stanovené v Pravidlech registrace, v tom případě nastupuje možnost soudního řešení sporu.

S novými Pravidly registrace a Pravidly ADR se řešení sporů o doménová jména .cz připojuje k mezinárodním standardům řešení sporů o doménová jména. Otázkou zůstává, zda se jedná o krok správným směrem. Původní rozhodčí řízení bylo velmi preferovaným způsobem řešení doménových sporů, čemuž nasvědčuje statistika CZ.NIC, kdy například v roce 2014 bylo podáno celkem 10 žalob týkajících se doménových jmen, z toho bylo hned 9 žalob podáno k Rozhodčímu soudu a pouze jeden žalobce se obrátil na obecný soud¹³⁹. Nový způsob řešení sporů budou vyhledávat spíše ty osoby, které hledají rychlé řešení sporu a nepožadují žádné další nároky mimo zrušení nebo převod doménového jména. Dle mého názoru bylo pro českou doménu vhodnější rozhodčí řízení, jenž spojovalo všechny výhody jak soudního řízení, tak i alternativního řešení sporů. ADR je vhodným prostředkem hlavně v případech mezinárodních sporů o doménová jména. Jak se internetová veřejnost postaví k novému způsobu řešení sporů, si budeme muset počkat.

¹³⁹ CZ.NIC. *Statistika soudních rozhodnutí* [online]. 24.9.2014 [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/20140924_statistika-sporu.xlsx.

8 Možný další vývoj ochrany doménových jmen

Pravidla UDRP tvoří pilíř alternativního řešení sporů o doménová jména, na jehož základě jsou založena řešení sporů ve většině států světa. Tato pravidla se v průběhu své existence stala mnohokrát předmětem kritiky, v některých případech oprávněné, ale obecně můžeme říct, že svou úlohu plní. To potvrzuje i statistika WIPO, kdy např. v roce 2014 bylo projednáno 2634 případů, které se týkaly 5591 doménových jmen, což představuje oproti předchozímu roku dvou procentní nárůst, celkový počet projednaných případů pak činí něco přes 30 000¹⁴⁰. Otázkou je, jakým dalším směrem by se tento způsob řešení sporů měl vydat. Dle mého názoru určitou cestu naznačila pravidla ADR.eu nebo česká Pravidla ADR a to rozšířením okruhu oprávněných osob, kde aktivně legitimováni už nejsou pouze majitelé ochranných známek nebo označení služeb, ale i držitelé jiných označení.

Nejdůležitějším nástrojem je z mého pohledu prevence. První důležitý krok v před v oblast předcházení sporů jsme mohli vidět ve způsobu registrace doménových jmen .eu, kde v její první fázi mohli podávat žádosti o registrace pouze majitelé chráněných označení. Je pravda, že tato fáze trvala jenom pár měsíců, ale určitým způsobem nám ukázala cestu, jakým by se registrace doménových jmen mohla ubírat. V tomto ohledu by nebylo na zmar, změnit registrační podmínky tak, aby již na počátku registrace doménových jmen byly eliminovány ty, které porušují práva třetích osob a dále část odpovědnosti za registrovaná doménová jména přesunout na samotné registrátory a správce rejstříků. V praxi by takový systém mohl fungovat tak, že dané doménové jméno by bylo ověřeno, zda neporušuje např. práva z ochranných známek nebo jiných označení a za tím účelem by bylo vhodné vytvořit databázi chráněných označení. Vhodným řešením by bylo rozšířit Trademark Clearinghouse o další chráněná označení a implementovat tuto databázi na všechny domény nejvyšší úrovně. Někteří mohou namítat, že takové „lustrování“ doménových jmen je technicky a časově náročné, ale při pohledu na postupný vývoj v oblasti doménových jmen se nelze ubránit dojmu, že právě k takové budoucnosti doménová jména směřují.

¹⁴⁰ WIPO. *Internet Domain Name Dispute Resolution, IP Mediation and Arbitration* [online]. 2014. [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: http://www.wipo.int/export/sites/www/pressroom/en/documents/pr_2015_774_annexes.pdf#page=9.

Závěr

Asi málokdo čekal, jaký vývoj bude mít internet a doménová jména a jaký právní, ekonomický, ale i politický dopad na fungování lidské společnosti budou mít. Doménová jména jsou velmi progresivní oblastí, které zasahují do různých odvětví práva a čím dál častěji si získávají větší a větší pozornost právní veřejnosti. Doménová jména se stala vysoce ceněným statkem, čemuž nasvědčuje i množství projednaných sporů ve světě. Nejpalčivějším problémem doménových jmen je jejich častá kolize s právy třetích osob, která jsou nejčastější příčinou sporů o doménová jména a právě jedním z cílů této práce bylo poskytnout objektivní pohled na tuto problematiku.

Snahou této práce bylo podat ucelený přehled všech aspektů doménových jmen, jejich právního zařazení, vztahu s jinými právními instituty a způsobů řešení sporů z nich vyvstávajících. V úvodních kapitolách jsem se zabýval výkladem základních pojmů důležitých pro účely této práce. Po stručném vymezení internetu a jeho protokolů jsem zkoumal doménová jména z jejich technického a funkčního hlediska, tedy jakou úlohu doménová jména zastávají ve světě internetu, a jakým způsobem je rozdělujeme. Po této charakteristice doménových jmen jsem se zaměřil na relevantní organizace a orgány působící v oblasti doménových jmen. Tuto kapitolu jsem věnoval popisu jejich činností, v případě ICANNu jsem se dále věnoval i jeho organizační struktuře, a jakým způsobem deleguje své pravomoci. V závěru této kapitoly najdeme shrnutí, v němž posuzuji klady a zápory činnosti ICANNu, a kde do jisté míry jsem se ztotožnil s názory volajících po změně fungování této organizace.

Důležitá je část práce rozebírající právní povahu doménového jména. Neexistence výslovné právní úpravy doménových jmen podporuje debaty o tom, čím jsou doménová jména z hlediska práva. Neztotožnil jsem se s názorem považující doménová jména za věci. Uvedl jsem důvody, proč budou nadále považovány za předmět relativních práv a tyto důvody jsem podpořil judikaturou a názory některých předních odborníků na toto téma a zároveň jsem stručně zmínil, jak se k této problematice staví některé zahraniční právní řády.

Bezprostředně na část zabývající se právním postavením doménových jmen navazuje kapitola, jejímž předmětem bylo zkoumání jejich vztahu s jinými právními instituty. Prvním z těchto institutů byly ochranné známky. Zkoumal jsem vzájemnou

zaměnitelnost ochranných známek a doménových jmen, a jakým způsobem dochází mezi nimi ke kolizi, v tomto ohledu jsem užil pohledu jak majitele ochranné známky, tak i držitele doménového jména. Zabýval jsem se tím, jakým způsobem mohou doménová jména zasahovat do práv z ochranných známek a čeho se mohou jejich majitelé domáhat, zároveň jsem uvedl podmínky, za jakých mohou ochranné známky zasahovat do práv držitele doménového jména a nároků z daného zásahu vyplývajících. Dalším právním institutem, který se vztahuje k doménovým jménům je nekalá soutěž. Zde jsem se věnoval rozboru doménových jmen z hlediska naplňování jednotlivých znaků generální klauzule nekalé soutěže, přitom jsem využíval relevantní judikaturu vztahující se k danému tématu. Dále jsem pro úplnost uvedl ty speciální skutkové podstaty nekalé soutěže, které lze vztáhnout na oblast doménových jmen. Nekalou soutěží se v určitém slova smyslu zabývám také v kapitole věnované cybersquattingu, kde pojednávám o jeho jednotlivých typech. Posledním právním institutem, kterému jsem se v této práci věnoval byla obchodní firma a název právnické osoby, stejně jako v případě ochranných známek jsem se věnoval kolizi těchto institutů z pohledu obou zúčastněných stran. Samotný závěr kapitoly jsem věnoval zhodnocení právní úpravy doménových jmen, kde jsem dospěl k tomu, že zmíněné právní instituty poskytují dostatečnou ochranu doménovým jménům a bezprostředně není nutná jejich speciální zákonná úprava. Tuto část práce považuji za důležitou pro pochopení širšího rámce interakce doménových jmen s právy třetích osob a pro další směřování této práce.

Další část práce je věnována alternativním způsobům řešení sporů o doménová jména. Cílem bylo podat celkový přehled o jednotlivých řízeních, které jsou rozděleny podle jednotlivých druhů domén. U každého řízení je popsán jeho průběh, dále jeho hodnocení, srovnání s obdobnými typy řízení a naznačení budoucích možných změn v těchto oblastech. Kladně jsem hodnotil úpravu řešení sporů o doménová jména .eu a do jisté míry jsme ho použil jako vzor pro budoucí úpravu řešení doménových sporů. Zvláštní pozornost jsem věnoval řešením sporů o doménová jména .cz, a to jak novému, tak i původnímu řešení sporů. Při porovnání obou typů jsem dospěl k závěru, že původní typ řešení sporů byl pro českou doménu vhodnější.

Poslední kapitola je pak dedikována možnému dalšímu vývoji ochrany doménových jmen. Cílem této kapitoly bylo naznačit směr, jakým by se mohly

spory o doménová jména ubírat, a to zejména s akcentem na předcházení těchto sporů.

Seznam použité literatury

Knížní zdroje

- DISMAN, Marek. *Právní úprava domény "EU"*. Praha: Linde, 2011, 199 s. ISBN 978-807-2018-529.
- ELIÁŠ, K., BEJČEK, J., HAJN, R., JEŽEK, J. a kol. *Kurs obchodního práva. Obecná část. Soutěžní právo*. 4. vydání. Praha : C. H. Beck, 2004. 609 s. ISBN 80-717-9854-1.
- GALEWSKA, Ewa. *Cyber law in Poland*. Frederick, MD: Kluwer Law International, 2011, 230 s. ISBN 90-411-3624-X.
- HÖRNLE, Julia. *Cross-border internet dispute resolution*. 1. vydání. New York: Cambridge University Press, 2009, 286 s. ISBN 05-218-9620-7.
- MURRAY, Andrew. *Information technology law: the law and society*. Second edition. Oxford: Oxford University Press, 2013, 602 s. ISBN 01-996-6151-0.
- PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. *Právní aspekty doménových jmen*. Praha : Linde Praha a.s., 2000, 210 s. ISBN 80-7201-245-2.
- PELIKÁNOVÁ, Radka. *Ekonomické, právní a technické aspekty doménových jmen v globální perspektivě*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2012, 245 s. ISBN 978-80-7418-165-8.
- RABAN, Přemysl, MORAVCOVÁ, Marie. *.eu domain name: .eu doména*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2006, 448 s. C.H. Beck pro praxi. ISBN 80-717-9525-9.
- SEVILLE, Catherine. *EU intellectual property law and policy*. Cheltenham, UK: Edward Elgar, 2009. 431 s. ISBN 18-484-4746-9.
- SCHWABACH, Aaron. *Internet and the Law Technology, Society, and Compromises*, Second Edition. 2nd ed. Santa Barbara: ABC-CLIO, 2014. 352 s. ISBN 16-106-9350-7.
- ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol. *Obchodní zákoník. Komentář*. 13. vydání. Praha : C. H. Beck, 2010, 1469 s. ISBN 978-807-4003-547.

Odborné články

- JANSA, Lukáš. Cybersquatting a jeho podoby. *Právo IT* [online]. 2008 [cit. 2015-03-11]. Dostupné z: <http://www.pravoit.cz/article/cybersquatting-a-jeho-podoby>.
- JANSA, Lukáš. Konflikt domény s ochrannou známkou nebo obchodní firmou. *Právo IT* [online]. [cit. 2015-03-02]. Dostupné z: <http://www.pravoit.cz/article/konflikt-domeny-s-ochrannou-znamkou-nebo-obchodni-firmou>.
- JELÍNEK, Jindřich; BEDNÁŘ, Marek. Spory o doménová jména. *epravo.cz* [online]. 2013 [cit. 2015-03-22]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/spory-o-domenova-jmena-91921.html?mail>.
- LAVRUSHIN, Konstantin. Doménové jméno ve světle NOZ. *Rekodifikace a praxe* [online]. 2013, roč. 1, č. 5 [cit. 2015-02-25]. Dostupné z: http://www.wk-rekodifikace.cz/images/emailing/casopisy/Rekodifikacepraxe_05_2013.pdf.
- LOUTOCKÝ, Pavel. Slabiny a silné stránky on-line rozhodčího řízení se zaměřením na B2B transakce. *Revue pro právo a technologie*. Brno: Masarykova universita, 2012, roč. 3, č. 6, s. 76-111. ISSN 1804-5383. Dostupné z: <http://revue.law.muni.cz/dokumenty/21141>.
- MAHLER, Tobias. A gTLD right? Conceptual challenges in the expanding internet domain namespace. *International journal of law and information technology* [online]. Oxford, UK: Oxford University Press, 13.1.2014, roč. 22, č. 1, s. 27-48 [cit. 2015-03-26]. ISSN 0967-0769. Dostupné z: <http://ijlit.oxfordjournals.org/content/22/1/27.full>.
- MALIŠ, Petr. Ochrana doménových jmen prostřednictvím ochranné známky. *Právo IT* [online]. [cit. 2015-03-01]. Dostupné z: <http://www.pravoit.cz/article/ochrana-domenovych-jmen-prostrednictvim-ochranne-znamky>.
- MEJŠNER, Pavel. Spory o doménová jména v doméně „eu“ - poslední změny. *epravo.cz* [online]. 2010 [cit. 2015-03-21]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/spory-o-domenova-jmena-v-domene-eu-posledni-zmeny-60543.html>.

- ONDREJOVÁ, Dana. Nekalá soutěž podle nového občanského zákoníku. *Obchodněprávní revue*. Praha: C.H. Beck, 2013, roč. 5, č. 7-8, s. 207-217. ISSN 1803-6554.
- PALFREY, John G. The End of the Experiment: How ICANN's Foray into Global Internet Democracy Failed. In: *Harvard Journal of Law & Technology* [online]. Cambridge, MA, 2004 [cit. 2015-02-16]. 17. Dostupné z: <http://jolt.law.harvard.edu/articles/pdf/v17/17HarvJLTech409.pdf>.
- POLČÁK, Radim. Domény a právo proti nekalé soutěži (3). *IT právo – server o internetovém a počítačovém právu* [online]. [cit. 2015-03-09]. Dostupné z: <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=118490>.
- POLČÁK, Radim. Nekalosoutěžní agrese na internetu. *Právní rozhledy*, Praha: C.H.Beck, 2005, roč. 13, č.13, s. 473-477. ISSN 1210-6410.
- POSPÍŠIL, Michal. Generální klauzule nekalé soutěže. *Obchodní právo*. Prospektrum, spol.s.r.o, 2011, roč. 3, č. 10, s. 2-11. ISSN 1210-8278.
- SEHNÁLEK, David. Právní povaha doménového jména. *IT právo – server o internetovém a počítačovém právu* [online]. [cit. 2015-02-24]. Dostupné z: <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=132115>.
- SHARROCK, Lisa. The Future of Domain Name Dispute Resolution: Crafting Practical International Legal Solutions from Within the UDRP Framework. *Duke law journal*. Durham, N.C.: Duke University School of Law, 2001, č. 2, s. 817-849. Dostupné z: <http://scholarship.law.duke.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1145&context=dlj>.
- TELEC, Ivo. Občanský zákoník ve společnosti sítí. *Právní rozhledy*. Praha: C.H.Beck, 2012, roč. 20, č. 23-24 [cit. 2015-02-25]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/infocentrum/media/obcansky-zakonik-ve-spolecnosti-siti/>.
- VALENT, Štefan. Generické doménové mená a doménové spory. *Revue pro právo a technologie*. Brno: Masarykova univerzita, 2011, roč. 2, č. 3, s. 90-120. ISSN 1804-5383. Dostupné z: <http://revue.law.muni.cz/dokumenty/12793>.

Internetové zdroje

- BORENIUS. *Legal Alert: Helsinki Court of Appeal Rules on the Use of a Trademark in Domain Names and Google Adwords* [online]. 2014 [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: <http://www.borenius.com/2014/12/15/legal-alert-helsinki-court-of-appeal-rules-on-the-use-of-a-trademark-in-domain-names-and-google-adwords/>.
- BUITRAGO, Katie. *Chicago 2016: Who Owns the Conversation?*; Reader [online]. 2008 [cit. 2015-03-11]. Dostupné z: <http://www.chicagoreader.com/chicago/chicago-2016-who-owns-the-conversation/Content?oid=1106058>.
- CZ.NIC. *O doménách a DNS* [online]. [cit. 2015-02-09]. Dostupné z: <http://www.nic.cz/page/312/o-domenach-a-dns/>.
- CZ.NIC. *Memorandum s Ministerstvem informatiky ČR* [online]. [cit. 2015-03-22]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/Memorandum_CZ.NIC-MICR.pdf.
- CZ.NIC. *Memorandum s Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR* [online]. [cit. 2015-03-22]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/Memorandum_CZ.NIC-MPOCR.pdf.
- CZ.NIC. *O sdružení* [online]. [cit. 2015-03-21]. Dostupné z: <http://www.nic.cz/page/351/>.
- CZ.NIC. *Pravidla alternativního řešení sporů* [online]. 2015 [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: http://www.nic.cz/files/nic/doc/Pravidla_registrace_CZ_Pravidla_ADR_20150301.pdf.
- CZ.NIC. *Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD .cz* [online]. 2015 [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: http://www.nic.cz/files/nic/doc/Pravidla_registrace_CZ_Pravidla_ADR_20150301.pdf.
- CZ.NIC. *Statistika soudních rozhodnutí* [online]. 24.9. 2014 [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/20140924_statistika-sporu.xlsx.

- ICANN. *DNSSEC – What Is It and Why Is It Important?* [online]. [cit. 2015-02-09]. Dostupné z: <https://www.icann.org/resources/pages/dnssec-qa-2014-01-29-en>.
- DURAJOVÁ, Zuzana. *Březen přinese nová Pravidla registrace a nový systém alternativního řešení sporů*. Blog zaměstnanců CZ.NIC [online]. [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: <https://blog.nic.cz/2015/02/09/brezen-prinese-nova-pravidla-registrace-a-novy-system-alternativniho-reseni-sporu/>.
- Důvodová zpráva k novému občanskému zákoníku (konsolidovaná verze), 2012 [online]. [cit. 2015-02-24]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/tinymce-storage/files/Duvodova-zprava-NOZ-konsolidovana-verze.pdf>.
- European Registry of Internet Domain Names. *Zahájení procedury ADR* [online]. 2014 [cit. 2015-03-21]. Dostupné z: <http://www.eurid.eu/cs/drzitele-eu/spory-o-domenova-jmena/zahajeni-procedury-adr>.
- GAC. *Governmental Advisory Committee* [online]. [cit. 2015-02-17]. Dostupné z: <https://gacweb.icann.org/display/gacweb/Governmental+Advisory+Committee>.
- ICANN. *Accountability Framework between CZ.NIC and ICANN* [online]. 1. 11.2006 [cit. 2015-02-18]. Dostupné z: <https://www.icann.org/en/about/agreements/cctlds/cz/cz-icann-af-29nov06-en.pdf>.
- ICANN. *Bylaws for Internet Corporation for Assigned Names and Numbers* [online]. [cit. 2015-02-16]. Dostupné z: <https://www.icann.org/resources/pages/governance/bylaws-en>.
- ICANN. *GTLN Applicant Guidebook: Module 1* [online]. 4. 6.2012 [cit. 2015-02-20]. Dostupné z: <http://newgtlds.icann.org/en/applicants/agb/intro-04jun12-en.pdf>.
- ICANN. *List of Approved Dispute Resolution Service Providers* [online]. [cit. 12.3.2015]. Dostupné z: <https://www.icann.org/resources/pages/providers-6d-2012-02-25-en>.

- ICANN. *New gTLD dispute resolution procedure* [online]. 11.1. 2012. [cit. 2015-03-16]. Dostupné z: <https://newgtlds.icann.org/en/applicants/agb/dispute-resolution-procedure-11jan12-en.pdf>.
- ICANN. *Objection and dispute resolution* [online]. [cit. 2015-03-16]. Dostupné z: <http://newgtlds.icann.org/en/program-status/odr>.
- ICANN. *Program Statistics: ICANN New gTLDs* [online]. [cit. 2015-02-12]. Dostupné z: <http://newgtlds.icann.org/en/program-status/statistics>.
- ICANN. *Public Interest Commitments Dispute Resolution Procedure* [online]. [cit. 2015-03-16]. Dostupné z: <http://newgtlds.icann.org/en/applicants/agb/picdrp-19dec13-en.pdf>.
- ICANN. *Registry Restrictions Dispute Resolution Procedure* [online]. [cit. 2015-03-16]. Dostupné z: <http://newgtlds.icann.org/en/applicants/agb/rrdrp-04jun12-en.pdf>.
- ICANN. *Rules for Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy (RUDRP)* [online]. 1999 [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: <https://www.icann.org/resources/pages/rules-be-2012-02-25-en>.
- ICANN. *The End of Domain Tasting* [online]. [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: <https://www.icann.org/news/announcement-2009-08-12-en>.
- ICANN. *The Memorandum of Understanding between the U.S. Department of Commerce and Internet Corporation for Assigned Names and Numbers* [online]. 1998 [cit. 2015-02-16]. Dostupné z: <https://www.icann.org/resources/unthemed-pages/icann-mou-1998-11-25-en>.
- ICANN. *Trademark Post Delegation Dispute Resolution Procedure* [online]. [cit. 2015-03-16]. Dostupné z: <http://newgtlds.icann.org/en/applicants/agb/pddrp-04jun12-en.pdf>.
- ICANN. *Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy* [online]. 1999 [cit. 2015-03-11]. Dostupné z: https://www.icann.org/resources/pages/policy-2012-02-25-en?routing_type=path.
- ICANN. *Uniform Rapid Suspension System Procedure* [online]. [cit. 2015-03-16]. Dostupné z: <http://newgtlds.icann.org/en/applicants/urs/procedure-01mar13-en.pdf>.

- ICTSB. *eEurope An Information Society For All: Communication on a Commission Initiative* [online]. [cit. 2015-03-20]. Dostupné z: http://www.ictsb.org/Activities/eEurope/Documents/eEurope_initiative.pdf.
- IPv6. *Internet Society* [online]. [cit. 2015-02-08]. Dostupné z: <http://www.internetsociety.org/what-we-do/internet-technology-matters/ipv6>.
- POSTEL, Jon. *Domain Name System Structure and Delegation: RFC 1591* [online]. 1994 [cit. 2015-02-11]. Dostupné z: <http://www.isi.edu/in-notes/rfc1591.txt>.
- Rozhodčí soud při HKČR a AKČR. *Aktuální informace k doménám .CZ* [online]. 2014 [cit. 2015-03-22]. Dostupné z: <http://www.soud.cz/downloads/aktualita1.pdf>.
- Rozhodčí soud při HKČR a AKČR. *Řád pro řešení sporů o domény .cz* [online]. 2014 [cit. 2015-03-24]. Dostupné z: http://domeny.soud.cz/html/cz/adr/adr_rules/rad2015.pdf.
- Rozhodčí soud při HKČR a AKČR. *Pravidla pro řešení sporů o domény .eu* [online]. 2005 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z: http://eu.adr.eu/html/cz/adr/adr_rules/eu%20adr%20rules.pdf.
- SCOTT, Damien. *The 20 Most Expensive Domain Names Ever Sold*. Complex [online]. 13.2.2013 [cit. 2015-03-11]. Dostupné z: <http://www.complex.com/pop-culture/2013/02/the-most-expensive-domain-names-ever-sold/>.
- TMCH. *Trademark Claims services*. [online]. [cit. 2015-03-16]. Dostupné z: <http://trademark-clearinghouse.com/content/trademark-claims-services>.
- TMCH. *What is the Trademark Clearinghouse?* [online]. [cit. 2015-03-16]. Dostupné z: <http://trademark-clearinghouse.com/content/what-trademark-clearinghouse>.
- Verisign inc. *Domain Name Industry Brief* [online]. 2014 [cit. 2015-02-09]. Dostupné z: http://www.verisigninc.com/en_US/innovation/dnib/index.xhtml.
- WIPO. *Arbitration and Mediation Center End Report on Legal Rights Objection Procedure 2013* [online]. prosinec 2013. [cit. 2015-03-16]. Dostupné z: <http://www.wipo.int/export/sites/www/amc/en/docs/lroreport.pdf>.

- WIPO. *Case Outcome (Consolidated): 2014* [online]. [cit. 2015-03-13]. Dostupné z: http://www.wipo.int/amc/en/domains/statistics/decision_rate.jsp?year=2014.
- WIPO. *Convention Establishing the World Intellectual Property Organization* [online]. [cit. 2015-02-18]. Dostupné z: http://www.wipo.int/treaties/en/text.jsp?file_id=283854.
- WIPO. *International conference on intellectual property, the internet, electronic commerce and traditional knowledge* [online]. 2001 [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: http://www.wipo.int/shared/images/icon/new/e_pdf.gif.
- WIPO. *Internet Domain Name Dispute Resolution, IP Mediation and Arbitration* [online]. 2014. [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: http://www.wipo.int/export/sites/www/pressroom/en/documents/pr_2015_774_annexes.pdf#page=9.
- WIPO. *Rights Protection Mechanisms for New Top-Level Domains* [online]. [cit. 2015-03-16]. Dostupné z: <http://www.wipo.int/amc/en/domains/rpm/>.
- WIPO. *Telstra Corporation Limited v. Nuclear Marshmallows. Case No. D2000-0003* [online]. 18. 2.2000 [cit. 2015-03-13]. Dostupné z: <http://www.wipo.int/amc/en/domains/decisions/html/2000/d2000-0003.html>.
- WIPO. *The Management of Internet Names and Addresses: Intellectual Property Issues* [online]. 30. 4.1999 [cit. 2015-02-19]. Dostupné z: <http://www.wipo.int/export/sites/www/amc/en/docs/report-final1.pdf>.

Soudní a rozhodčí rozhodnutí

- Rozhodčí nález Rozhodčího soudu při HKČR a AKČR ze dne 15. 9. 2014, číslo rozhodnutí 00303. [online]. [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: <http://domeny.soud.cz/html/cz/adr/decisions/00303.pdf>.
- Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 14. 3. 2006, sp. zn. 32 Odo 1230/2005. In: CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 2015-03-07].
- Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 25.4.2007, sp. zn. 32 Cm 55/2005-105.
- Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 7. 2008, sp. zn. 4 As 90/2006-123. In: CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 2015-02-27].
- Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 19. 4. 2012, sp. zn. 23 Cdo 3407/2010. In: CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 2015-02-24].
- Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 19. 4. 2012, sp. zn. 32 Odo 1642/2005. In: CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 2015-03-07].
- Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 11. 2012, sp. zn. 10 Cm 35/2010. In: CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 2015-03-10].
- Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 17.12. 2013, sp. zn. 23 Cdo 3895/2011. In: CODEXIS [právní informační systém]. Atlas Consulting [cit. 2015-03-22].

Abstrakt

Ochrana doménových jmen

Hlavním cílem této práce je poskytnout komplexní informace o problematice doménových jmen. V posledních patnácti letech se doménová jména stala velmi ceněným statkem, který může generovat až milióny dolarů. Hodnota doménových jmen se stala příčinou výskytu různých spekulativních registrací atraktivních doménových jmen. Právě tyto registrace mohou porušovat práva třetích osob, hlavně práv z ochranných známek. Jako hlavní problém se jeví samotný proces registrace. Princip first come, first serve, který je typický pro registrace doménových jmen, nahrává různým doménovým spekulantům k porušování práv jiných.

Práce je rozdělena do osmi kapitol. První tři kapitoly jsou úvodem do oblasti doménových jmen, poskytující nezbytné informace o tom, co vlastně doménová jména jsou, jak jsou definována a jak jsou dělena. Předmětem čtvrté kapitoly jsou pak organizace působící v oblasti doménových jmen, kde je vylíčen jejich historický vývoj a funkce, které plní v oblasti doménových jmen. Další kapitola se zabývá právní povahou doménových jmen a zejména otázkou, zda lze doménová jména považovat za předmět absolutních práv nebo pouze práv relativních. Dále je v této kapitole analyzován vztah doménových jmen k jiným právním institutům, a to zejména ve vztahu k ochranným známkám, obchodním firmám, názvů právnických osob a nekalé soutěže. Šestá kapitola se věnuje nekalým praktikám označovaným jako cybersquatting a vyjmenováním jeho jednotlivých druhů. Předposlední kapitola se zaměřuje na alternativní řešení sporů o doménová jména. Cílem této kapitoly je popis jednotlivých druhů alternativního řešení doménových sporů, jejich vzájemné srovnání a porovnání jejich výhod a nevýhod. Poslední kapitola se zamýšlí nad budoucností ochrany doménových jmen a obsahuje úvahy o možných změnách vedoucích k předcházení sporů.

Klíčová slova: doménová jména, právní povaha doménových jmen, spory o doménová jména

Abstract

Legal protection of domain names

The main purpose of this thesis is to provide complex information about the topic of domain names. In the last fifteen years, domain names have become a very valuable estate, that can generate millions of dollars. The value of domain names have been a cause of various exploitations, namely speculative domain registrations of attractive domain names. These registrations are infringing third person rights, mostly trademark rights. The issue at hand with domain names seems to be the registration process. The first come, first serve principle that is associated with domain name registration can be a cause of various legal infringements.

The thesis is divided into eight chapters. The first three chapters are an introduction into the world of domain names, providing necessary information about what domain names are, what is their definition and how they are categorised. The subject of the fourth chapter are the main organisations that have the most influence on domain names, where historical context and a summary of their functions are provided. The next chapter describes the legal nature of domain names, whether a domain name can be viewed as a property right or a contract right. Further the chapter analyzes relations between domain names and other legal institutions, namely trademarks, names of legal entities and unfair competition and how can domain names be legally protected by these institutions. Chapter six gives us a look into illegal practises known as cybersquatting, describing each domain name registration deemed as speculative. Chapter seven concentrates on alternative dispute resolution of domain name disputes. The aim of this chapter is to provide information about each type of dispute resolution procedures and compare them to each other in order to find and outline the advantages and disadvantages of each procedure. The final chapter contemplates about the future of domain name protection and what changes can be made to prevent domain name disputes.

Key words: domain names, legal nature of domain names, domain name disputes